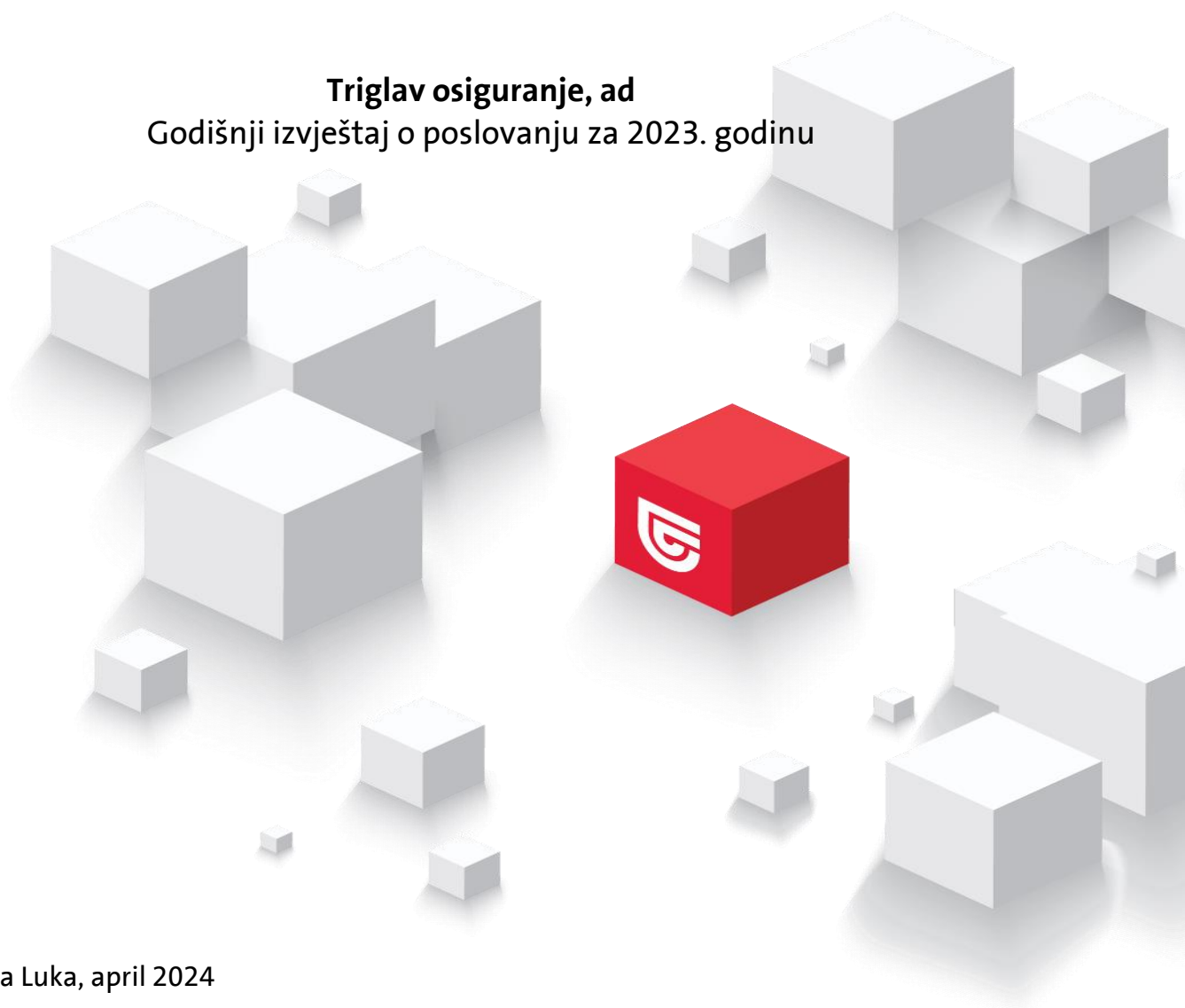

Triglav osiguranje, ad
Prvog krajiškog korpusa 29, 78000 Banja Luka, RS,
BiH
tel/fax: + 387 51 215 262
www.triglavrs.ba

Triglav osiguranje, ad
Godišnji izvještaj o poslovanju za 2023. godinu

Banja Luka, april 2024

SADRŽAJ

1. UVODNA RIJEČ DIREKTORA.....	3
2. OSNOVNI PODACI	4
2.1. Lična karta.....	4
2.2. Poslovne jedinice Društva	4
2.3. Broj i struktura zaposlenih	4
2.4. Vođenje i upravljanje.....	4
2.5. Akcionarski kapital i akcionari	5
3. MIŠLJENJE OVLAŠĆENOG REVIZORA I OVLAŠĆENOG AKTUARA.....	6
3.1. Mišljenje ovlašćenog revizora	6
3.2. Mišljenje ovlašćenog aktuara	7
4. PRIMIJENJENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I AKTUARSKE METODE.....	8
5. POSLOVNO OKRUŽENJE	20
5.1. Opšte privredno okruženje i uticaj okoline na poslovanje.....	20
5.2. Tržište osiguranja i pozicija Društva na tržištu	22
6. POSLOVANJE DRUŠTVA.....	24
6.1. Obračunata bruto premija	24
6.2. Likvidirane štete	24
7. ANALIZA POSLOVANJA DRUŠTVA	27
8. POKAZATELJI DRUŠTVA.....	48
9. POVEZANA PRAVNA LICA.....	49
10. DONACIJE DRUŠTVA	50
11. DOGAĐAJI NAKON DANA BILANSA	50
12. PROCJENA OČEKIVANOG BUDUĆEG RAZVOJA DRUŠTVA	50
13. AKTIVNOSTI U VEZI SA ISTRAŽIVANJEM I RAZVOJEM.....	51
14. INFORMACIJE O OTKUPU SOPSTVENIH AKCIJA	51
15. POSLOVNI SEGMENTI DRUŠTVA.....	51
16. UPRAVLJANJE RIZICIMA U DRUŠTVU.....	52
16.1. Regulatorna kapitalna adekvatnost	52
16.2. Kapitalna adekvatnost prema režimu S2.....	53
16.3. Profil rizika.....	53
17. SAOSIGURANJE I REOSIGURANJE	60
18. PODACI O KORIŠĆENJU FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA.....	61
19. KORPORATIVNO UPRAVLJANJE.....	61
20. SPISAK USLOVA I TARIFA.....	62

1. UVODNA RIJEČ DIREKTORA

Nakon nekoliko godina obilježenih posljedicama pandemije Covid-19, ove godine suočili smo se sa prirodnim katastrofama, prije svega učestalim vremenskih nepogodama praćenih olujnim udarima vjetra i gradom te značajnim rastom inflacije koja se prelila u troškove poslovanja i u više cijene rezervnih dijelova i ostalih servisnih usluga.

U tim izazovnim okolnostima dokazali smo prilagodljivost i otpornost našeg poslovnog modela koji je praćen visokim stepenom reosiguravajuće zaštite i kvalitetnim upravljanjem osiguravajućih i ostalih poslovnih rizika. Na uvećanu inflaciju odazvali smo se brojnim mjerama na području upravljanja portfelja i smanjenju učešća fiksnih troškova u poslovnim prihodima.

Povećali smo tržišno učešće i obezbjedili stabilno i sigurno poslovanje. Konstantno širimo ponudu produkata i usluga i najvećoj mogućoj mjeri prilagođavamo ih potrebama naših osiguranika. U ovoj godini poseban naglasak smo stavili na uvođenju novog paketnog osiguranja domaćinstva koji smo nazvali »Moj krov«. Rast i proširenje poslovanja smo ostvarili i na području saradnje sa bankama gdje smo našim osiguranicima ponudili novu vrstu zaštite njihovih obaveza po osnovu prekoračenja na transakcijskim računima. Poboljšali smo procese rada i ubrzali komunikaciju po svim nivoima vertikalnog i horizontalnog prenosa informacija.

Kretanja na finansijskim tržištima su bila povoljnija nego prethodnih godina, pa smo uspjeli sredstva tehničkih rezervi oročavati po povoljnijim kamatnim stopama kod poslovnih banaka i ulagati u ostale dužničke hartije od vrijednosti po boljim prinosima nego prethodnih godina. Ovim aktivnostima postigli smo rast u finansijskim prihodima od nepunih 30% u odnosu na lani.

Svjesni smo da se naša uspješnost temelji na našim zaposlenima, pa nas raduje da je mjerenje organizacione vitalnosti pokazalo značajan rast ocjene u svim posmatranim segmentima. U ime rukovodstva se našim saradnicama zahvaljujem za zalaganje i iskazanu pripadnost i lojalnost Društvu.

U ovoj godini obilježili smo 30 godina poslovanja Društva na području Republike Srpske i 15 godina u okviru Grupe Triglav. U svim tim godinama uspješno smo prevazilazili sve izazove koji su nam stajali na putu, kao i ove koje je donijela 2023. godina. U čvrstoj smo vjeri da smo na budućnost dobro pripremljeni i da ćemo nastavljati uspješno ostvarivati našu misiju: Stvaramo sigurniju budućnost!

2. OSNOVNI PODACI

2.1. Lična karta

	Triglav osiguranje, ad
Sjedište	Adresa: I Krajiškog korpusa 29, 78000 Banja Luka Telefon: + 387 51 215 262 Faks: + 387 51 215 262 Elektronska adresa: info@triglavrs.ba Internet stranica: www.triglavrs.ba
Upis u centralni registar	Rješenje br. 071-0-Reg-08-000540
Matični broj	1388380
Poreski broj	4400883340003
Osnovni kapital	9.334.000,00 KM
Predsjednik Upravnog odbora	Midhad Salčin
Direktor	Janez Rožmarin
Djelatnost, saglasno važećom standardnom klasifikacijom djelatnosti	Osiguranje imovine i lica

2.2. Poslovne jedinice Društva

Poslovanje Društva obavlja se u centrali u Banjaluci i u filijalama Društva na teritoriji Republike Srpske.

Sjedište Društva Triglav osiguranje, ad je u ulici Prvog Krajiškog korpusa 29.

Filijale Društva sa pripadajućim kancelarijama geografski su raspoređene na teritoriji Banja Luke, Doboja, Gradiške, Prijedora, Bijeljine i Pala.

2.3. Broj i struktura zaposlenih

Na dan 31. decembar 2023. godine Društvo ima 103 zaposlena radnika, a kvalifikaciona struktura zaposlenih je sljedeća: KV (9 radnika), SSS (35 radnika), VŠS (4 radnika), VSS (51 radnika) i MR (4 radnika).

2.4. Vođenje i upravljanje

Organi upravljanja Društva su:

- Skupština akcionara - organ vlasnika,
- Upravni odbor - organ upravljanja i nadzora,
- Izvršni odbor – organ upravljanja i
- Direktor - organ upravljanja.

Upravni odbor i Izvršni odbor čine Upravu Društva. Članove Upravnog odbora Društva čine 3 člana, a to su kako slijedi:

- Midhad Salčin, predsjednik Upravnog odbora,
- Gregor Railić, član Upravnog odbora,
- Emir Čaušević, član Upravnog odbora.

Članovi odbora za reviziju su:

- Jana Polda, predsjednik Odbora za reviziju,
- Iztok Cimperman, član Odbora za reviziju,
- Saša Kovačić, član Odbora za reviziju,
- Blaž Jakič, član Odbora za reviziju,
- Mladen Jug, član Odbora za reviziju.

Funkciju Direktora Društva od 01.04.2021. godine obavlja Janez Rožmarin, na mandatni period od četiri godine.

2.5. Akcionarski kapital i akcionari

Osnovni podaci o akciji

POSTAVKE	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2020
Broj akcija	4.667	4.667	3.778	3.778
Knjigovodstvena vrijednost akcije	2.000,00	2.000,00	2.000,00	2.000,00

Struktura akcionara na dan 31.12.2023

	Svih	Domaćih	Stranih	Pravnih	Fizičkih
Broj akcija	4.667	4.667	0	4.667	0
Broj akcionara	1	1	0	1	0

Najveći akcionari Društva na dan 31.12.2023

AKCIONAR	Vlasnički udjeli u %	Broj akcija
Triglav osiguranje, dd Sarajevo	100%	4.667
Ukupno	100%	4.667

3. MIŠLJENJE OVLAŠĆENOG REVIZORA I OVLAŠĆENOG AKTUARA

3.1. Mišljenje ovlaštenog revizora

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Triglav Osiguranje a.d. Banja Luka ("Društvo"), koji obuhvataju izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2023. godine, izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima za godinu koja je tada završila, te napomene uz finansijske izvještaje, uključujući i informacije o materijalno značajnim računovodstvenim politikama.

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijske pozicije Društva na dan 31. decembra 2023. godine i njegove finansijske uspješnosti i tokova gotovine za godinu koja se završila na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srpske.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije (MRevS-ima) i Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske. Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku izvještaja koji je naslovljen Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Mi smo nezavisni u odnosu na Društvo u skladu sa Međunarodnim etičkim kodeksom za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde nezavisnosti) Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (IESBA Kodeks) i etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Republici Srpskoj, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtjevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni da nam pruže osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj procjeni, od najveće važnosti za reviziju finansijskih izvještaja za godinu koja je završila 31. decembra 2023 godine. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

3.2. Mišljenje ovlaštenog aktuara

Iz svega naprijed izloženog i ocjene bilansnih pozicija u finansijskim izvještajima i godišnjem izvještaju o poslovanju, a u skladu sa odredbama Odluke o sadržaju mišljenja ovlaštenog aktuara ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 15/07), dajem konačno **pozitivno mišljenje** na Finansijske izvještaje i Godišnji izvještaj o poslovanju osiguravajućeg društva Triglav osiguranje, ad za 2023. godinu.

1. Društvo je 2023. godinu završilo sa ostvarenim neto dobitkom u iznosu od 29.333 KM (2022: iskazana je neto dobit od 83.735 KM).
2. Ukupna obračunata premija iznosi 17.079.733 KM i veća je u odnosu na prethodnu godinu za 31,4%.
3. Ostvaren je pozitivan mjerodavan tehnički rezultat u iznosu 2.530.456 KM, odnosno koeficijent mjerodavnog tehničkog rezultata iznosi 70,06%, dok je mjerodavan tehnički rezultat u samopridržaju iznosio 2.338.098 KM, odnosno koeficijent mjerodavnog tehničkog rezultata u samopridržaju iznosi 61,82%.
4. Tehničke rezerve su pokrivene adekvatnim i likvidnim sredstvima u punom iznosu bez prekoračenja ulaganja.
5. Društvo je koristilo izdvojena sredstva preventive iz ranijih godina u iznosu od 5.975,99 KM. U skladu sa Odlukom o raspodjeli premije Društvo nije izdvajalo sredstva preventive u 2023. godini. Sva preostala sredstva iz fonda preventive su ukinuta u korist prihoda Društva. Na kraju godine Društvo nema izdvojenih sredstava u fondu preventive.
6. Viškovi rizika iznad samopridržaja su adekvatno i pravovremeno cedirani u reosiguranje.
7. Društvo iskazuje adekvatan nivo likvidnosti i redovno izvršava sve svoje obaveze. Koeficijent likvidnosti na dan 31.12.2023. iznosi 2,33. Koeficijent likvidnosti nije imao vrijednost ispod 1.
8. Društvo raspolaže sa više kapitala u iznosu od 2.248.521 KM u odnosu na minimalni garantni fond odnosno sa 2.648.521 KM bazičnog kapitala iznad minimalno propisanog garantnog fonda. U toku godine nije isplaćivana dividenda akcionarima Društva.
9. Društvo održava visok nivo ažurnosti rješavanja i isplate šteta. Efikasnost u obradi šteta iznosi 90,27%, a u isplati šteta 99,34%.
10. Troškovi sprovođenja osiguranja su viši 1.156.788 KM u odnosu na premijski režijski dodatak.
11. Run-off rezervisanja za nastale prijavljene štete i nastale neprijavljene štete pokazuje da su rezervisanja Društva bila adekvatna, sa manjim odstupanjima na određenim vrstama osiguranja koja nemaju materijalni značaj za ukupno posmatrana rezervisanja Društva.

Osiguravajuće društvo Triglav osiguranje ad Banja Luka je u poslovnoj 2023. godini ostvarilo rast bruto premije, obezbijedilo stabilnost u poslovanju, te redovno izmirivalo svoje obaveze.

4. PRIMIJENJENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I AKTUARSKE METODE

Prihodi

Prihodi obuhvataju prihode od redovnih osiguravajućih aktivnosti Društva, odnosno poslovne i finansijske prihode. Pod redovnim aktivnostima Društva podrazumijevaju se sve aktivnosti koje Društvo preuzima u obimu svog rada, kao i aktivnosti koje su sa njima povezane i koje podržavaju taj rad i od njega proizilaze ili imaju prpratni karakter.

Prihode Društva čine poslovni - funkcionalni prihodi, finansijski prihodi i ostali prihodi.

Poslovni (funkcionalni) prihodi

Poslovni prihodi Društva podrazumijevaju prihode iz djelatnosti osiguranja, odnosno prihode po osnovu premije osiguranja, prihode po osnovu učešća saosiguranja i reosiguranja u naknadi šteta, prihode od ukidanja i smanjenja rezervisanja osiguranja, prihode od povraćaja poreskih i drugih dažbina i prihode od premija, subvencija, donacija, prihode po osnovu provizija reosiguranja, prihode po osnovu regresa osiguranja i druge funkcionalne prihode.

a) Prihodi od premije osiguranja i saosiguranja

Prihod od premije osiguranja - saosiguranja predstavlja fakturisane iznose premije u tekućem obračunskom periodu, uvećane za prenosne premije na početku godine i umanjene za prenosne premije obračunate na kraju obračunskog perioda. Prihodi od premije osiguranja se unose u ukupan prihod u skladu sa rokovima i periodima pokrivanja rizika iz odgovarajućih ugovora o osiguranju.

Prenosna premija (rezerve za nezarađene premije) se obezbjeđuje da bi se obuhvatili dijelovi fakturiranih premija koji se odnose na prihode narednih obračunskih perioda. Prenosna premija se obračunava metodom „pro rata temporis“ na fakturisanu premiju osiguranja osim za osiguranja s neravnomjernim rasporedom rizika u vremenu, odnosno za ugovore o osiguranju kod kojih se visina pokrića (rizik) mijenja u vremenu trajanja osiguranja, prenosna premija se obračunava pojedinačno za svaki ugovor o osiguranju, uzimajući u obzir promjene pokrića tokom trajanja osiguranja i dužine trajanja osiguranja.

b) Prihodi od učešća u naknadi šteta

Prihodi od učešća u naknadama šteta odnose se na poslovne prihode po osnovu učešća saosiguranja i reosiguranja u naknadi šteta neživotnih osiguranja pravnih lica sa kojima Društvo ima zaključene ugovore o saosiguranju i reosiguranju kao i prihode po osnovu učešća saosiguravača i reosiguravača u naknadi šteta.

v) Prihod od ukidanja i smanjenja rezervisanja

U okviru prihoda od ukidanja i smanjenja rezervisanja iskazuju se prihodi po osnovu ukidanja ili smanjenja rezervisanja u skladu sa zakonom i relevantnim propisima, kao i aktima Društva.

g) Prihodi po osnovu provizija reosiguranja

Prihodi po osnovu provizija reosiguranja predstavljaju provizije koje Društvo ostvaruje na osnovu ugovora od reosiguravača kod kojeg reosigurava svoj portfolio.

d) Ostali poslovni prihodi

U okviru ostalih poslovnih prihoda Društvo evidentira prihode od provizije, regresa, zakupnina, prihode po osnovu dobijenih sporova, kamata, zelene/bijele karte, uslužnih šteta i druge poslovne prihode.

Finansijski prihodi

Društvo priznaje prihode od kamate na finansijsku imovinu kada je vjerovatan priliv budućih ekonomskih koristi Društva i kada je iznos prihoda pouzdano mjerljiv. Prihod od kamata je vremenski razgraničen i priznaje se metodom efektivne kamatne stope koja predstavlja stopu koja tačno diskontuje (svodi) procijenjene buduće novčane tokove u toku očekivanog vijeka finansijske imovine na neto nadoknadivu vrijednost te imovine prilikom inicijalnog priznavanja.

Finansijski prihodi obuhvataju: prihode od kamata, kursnih razlika i ostale finansijske prihode u skladu sa IAS 18, IAS 21 i drugim relevantnim Standardima.

Prihodi po osnovu kamata, odnosno finansijski prihodi se najvećim dijelom odnose na kamate po obveznicama, kao i plasmane deponovane u banci za pokriće 50% garantnog fonda i tehničke rezerve, a evidentiraju se u obračunskom periodu u kome su nastali.

Ostali prihodi

U okviru ostalih prihoda iskazuju se dobiti po osnovu prodaje nekretnina, opreme (osnovnih sredstava) i nematerijalnih ulaganja, dobiti od prodaje ostataka osiguranih oštećenih stvari, dobiti od prodaje HOV, naplaćena otpisana potraživanja, viškovi, prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, prihodi od smanjenja obaveza, prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja, kao i ostali nepomenuti prihodi.

Rashodi

Rashodi obuhvataju troškove koji proističu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Na računima rashoda obuhvataju se poslovni rashodi, finansijski rashodi, ostali rashodi i rashodi po osnovu usklađivanja vrijednosti imovine.

Poslovni (funkcionalni) rashodi

U okviru poslovnih rashoda Društva iskazuju se rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose, naknade šteta, ugovorenih iznosa i premija saosiguranja i reosiguranja neživotnih osiguranja, naknade šteta i ostale naknade neživotnih osiguranja, troškove sprovođenja osiguranja i druge funkcionalne rashode.

Društvo je u toku 2020. godine izvršilo preraspodjelu troškova u okviru kategorije poslovnih rashoda iz grupe troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalnih troškova (troškovi Agenciji za osiguranje, troškovi naknada za šume, protivpožarna i protivgradna naknada, komunalne i republičke takse i ostali slični rashodi) u grupu rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose.

a) Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose

Rashode za dugoročna rezervisanja čine doprinos Zaštitnom fondu, doprinos Agenciji za osiguranje Republike Srpske (AZORS), Biro zelene karte (Biro ZK), doprinosi propisani posebnim Zakonom i ostala rezervisanja i funkcionalni doprinosi.

Tehničke rezervacije

Tehničke rezervacije su rezerve društva za osiguranje namijenjene izmirivanju budućih obaveza po osnovu neživotnog osiguranja. Formiranje tehničkih rezervi je propisano Zakonom o osiguranju, njegovim podzakonskim aktima i internim pravilnicima. Društvo mora za sve poslove osiguranja koje obavlja

formirati odgovarajuće tehničke rezerve koje su namijenjene pokriću budućih obaveza iz osiguranja i eventualnih gubitaka zbog rizika koji proizilaze iz poslova osiguranja koje obavlja. Društvo formira sljedeće tehničke rezervacije:

- rezerve za prenosne premije,
- rezervisanja za štete i
- rezervacije za neistekle rizike.

- 1) Rezerve za prenosne premije – za osiguranja sa ravnomjernom raspodjelom rizika u vremenu, odnosno za osiguranja kod kojih se visina osiguravajućeg pokrića ne mijenja u toku trajanja osiguranja obračun prenosne premije je urađen po principu "pro rata temporis" na osnovu pojedinačnih polisa za sve polise kojima je trajanje nakon 31. decembra 2023. godine. Za osiguranja s neravnomjernim rasporedom rizika u vremenu, odnosno za ugovore o osiguranju kod kojih se visina pokrića (rizik) mijenja u vremenu trajanja osiguranja, Društvo prenosnu premiju obračunava pojedinačno za svaki ugovor o osiguranju, uzimajući u obzir promjene pokrića tokom trajanja osiguranja i dužine trajanja osiguranja.
- 2) Rezerve za štete su rezerve za nastale prijavljene štete (RBNS), rezerve za nastale neprijavljene štete (IBNR) i rezerve za troškove procjene šteta (CHC). RBNS - popis rezervacija se vrši za svaku pojedinačnu prijavljenu štetu. IBNR – obračun je po priznatim aktuarskim metodama za osiguranje od posljedica nezgode, auto kasko osiguranje, osiguranje od požara i ostalih šteta na imovini, te osiguranje motornih vozila po Chain ladder (CL) metodi na kumulativnim podacima. Za ostale vrste obračun je napravljen po metodi kvote šteta. Rezerva za troškove procjene šteta (CHC) obuhvata rezervu za direktne i indirektno troškove procjene šteta. Rezerva za direktne i indirektno troškove je obračunata primjenom procenta učešća stvarnih direktnih odnosno indirektnih troškova obrade šteta u likvidiranim štetama na formirane rezervacije.

Društvo formira i rezerve za neistekle rizike (URR) za one vrste osiguranja za koje se može očekivati da prenosna premija neće biti dovoljna za pokrivanje svih budućih obaveza iz postojećih ugovora, odnosno formira se ukoliko očekivana vrijednost šteta i troškova (uključujući odgođene troškove pribave i administrativne troškove za koje je vjerovatno da će nastati nakon završetka finansijske godine) koji se odnose na neistekla razdoblja polisa na snazi na datum izvještavanja prelazi rezervu prenosnih premija vezanu za te polise nakon oduzimanja eventualnih odgođenih troškova pribave.

Naknada za protivpožarnu zaštitu

U skladu sa Zakonom o zaštiti od požara Društvo obračunava naknadu za protivpožarnu zaštitu u visini od 0,03% od poslovnih prihoda. (Službeni glasnik RS br, 40/20).

Naknada za šume

Naknada za unaprjeđenje opšte korisnih funkcija šuma obračunava se po stopi od 0,07% na ukupan ostvaren prihod. (Službeni glasnik RS br, 40/20).

Protivgradna zaštita

Društvo vrši obračun protivgradne naknade po stopi od 0,25% od ukupno ostvarenog prihoda (Službeni glasnik RS br, 40/20).

Naknada za vode

Naknada za vode obračunava se na osnovu Zakona o vodama, a osnovica je ekvivalentni broj zaposlenih.

Doprinos Zaštitnom fondu RS

Zaštitni fond Republike Srpske na osnovu obračuna utvrđuje visinu doprinosa Zaštitnom fondu za pokriće izdataka za štete po osnovu nepoznatih i neosiguranih vozila. Fakturisana premija autoodgovornosti je osnovica za obračun navedenih doprinosa.

Naknada Agenciji za osiguranje RS

Agencija za osiguranje Republike Srpske vrši obračun naknada na osnovu ukupno fakturisane premije Društva.

b) Rashodi naknade šteta i ugovorenih iznosa osiguranja i premije saosiguranja i reosiguranja

Rashodi naknade šteta i ugovorenih iznosa osiguranja i premije saosiguranja i reosiguranja predstavljaju rashode za isplatu naknada šteta i osiguranih suma drugih ugovorenih iznosa i učešće u dobiti osiguranika koji se isplaćuju osiguranicima, odnosno korisnicima osiguranja. Rashodi po osnovu premija saosiguranja i reosiguranja predstavljaju rashode reosiguranja rizika kod društava za reosiguranje sa kojima Društvo ima zaključene ugovore o reosiguranju, dok se za zelenu kartu reosiguranje vrši preko Biroa zelene karte BiH.

v) Rashodi po osnovu povećanja rezervisanja

U skladu sa zakonom i ostalim relevantnim propisima i aktima Društva iskazuju se rashodi po osnovu povećanja rezervisanja.

g) Troškovi sprovođenja osiguranja

Pod troškovima sprovođenja osiguranja podrazumijevaju se rashodi za obavljanje poslova osiguranja. Troškovi sprovođenja osiguranja obuhvataju troškove amortizacije nematerijalnih ulaganja, troškove amortizacije nekretnina i opreme, troškove rezervisanja beneficija za zaposlene, troškove materijala, goriva i energije, proizvodnih usluga, reklame i propagande, reprezentacije, poreze i doprinose nezavisne od rezultata, troškove neproizvodnih usluga, nematerijalne troškove, kao i troškove zarada, naknada zarada i druge troškove za obavljanje poslova osiguranja.

Troškovi pribave osiguranja su neposredni troškovi pribave osiguranja. Pod neposrednim troškovima pribave osiguranja smatraju se troškovi provizije za zaključene ugovore osiguranja i troškovi zaposlenih direktno i isključivo zaposlenih na pribavi osiguranja, odnosno u slučaju zaposlenih koji obavljaju više poslova srazmjeran dio troškova tog zaposlenog za dio radnog vremena koji prosječno godišnje provodi na direktnim i isključivim poslovima pribave osiguranja.

Kod neživotnih osiguranja razgraničeni troškovi osiguranja (DAC) obračunavaju se tako što se koeficijent učešća bruto prenosne premije u bruto fakturisanju premiji po vrstama osiguranja množi sa troškovima pribave osiguranja. Razgraničavaju se neposredni troškovi pribave osiguranja, odnosno troškovi provizije za zaključene ugovore o osiguranju i troškovi zaposlenih direktno i isključivo zaposlenih na pribavi osiguranja, odnosno u slučaju zaposlenih koji obavljaju više poslova srazmjerni dio troškova tog zaposlenog za dio radnog vremena koji prosječno godišnje provodi na direktnim i isključivim poslovima pribave osiguranja. Obračun se radi zbirno za sve vrste osiguranja osim za osiguranje korisnika bankarskih kredita, za koji se obračun radi posebno, jer je u pitanju višegodišnji ugovor o osiguranju pa je značajno veći i udio prenosne premije u bruto premiji u odnosu na ostale vrste osiguranja.

Finansijski rashodi

Finansijski rashodi su rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika, negativni efekti po osnovu valutne klauzule, finansijskih obaveza u skladu sa IFRS 16 i ostali finansijski rashodi.

Ostali rashodi

Ostali rashodi obuhvataju gubitke po osnovu rashodovanja i prodaje opreme i nematerijalnih ulaganja, gubitke po osnovu prodaje nekretnina, gubitke od prodaje materijala, gubitke od prodaje HOV, rashode po osnovu ispravke potraživanja za premiju, rashode po osnovu ispravke ostalih potraživanja, rashode po osnovu otpisa i ostale nepomenute rashode.

Rashodi po osnovu obezvrjeđenja imovine

Rashodi po osnovu obezvrjeđenja imovine obuhvataju negativne efekte vrijednosnih usklađivanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina i opreme, dugoročnih finansijskih plasmana i potraživanja u skladu sa IAS 36 - Umanjenje vrijednosti imovine i drugim relevantnim MRS. Na računima ove grupe iskazuje se i negativan efekat promjene poštene (fer) vrijednosti sredstava u skladu sa IAS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema, IAS 38 - Nematerijalna imovina, IAS 5-Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja i ostalim relevantnim IAS -ima.

Preračunavanje deviznih iznosa

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti (valuti koja nije funkcionalna) su preračunate u funkcionalnu valutu po zvaničnom srednjem kursu koji je važio na dan poslovne promjene. Sredstva i obaveze iskazane originalno u stranoj valuti na dan bilansa stanja preračunati su u funkcionalnu valutu po zvaničnom srednjem kursu koji je važio na taj dan.

Sredstva i obaveze sa ugovorenom valutnom klauzulom preračunate su na dan sastavljanja bilansa prema ugovorenom kursu. Kursne razlike nastale kao rezultat preračunavanja knjiže se u korist finansijskih prihoda ili na teret finansijskih rashoda.

Beneficije za zaposlene

a) Porezi i doprinosi

U skladu sa regulativom RS, kao i usvojenom računovodstvenom politikom Društvo je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primjenom zakonom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz neto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

b) Beneficije zaposlenima

U skladu sa Pravilnikom o radu Društva, Društvo je u obavezi da isplati otpremnine radnicima koji su zaključili ugovor o radu na neodređeno vrijeme prilikom odlaska u penziju. U skladu sa IAS 19 "Naknade zaposlenima" Društvo vrši obračun i ukalkulisavanje sadašnje vrijednosti akumuliranih prava zaposlenih na otpremnine, kao i za neiskorištene godišnje odmomore primjenom sopstvenog aktuarskog obračuna. Troškovi vezani za naknade prilikom odlaska u penziju utvrđuju se korišćenjem metoda projektovanih jedinica kreditiranja sa aktuarskim odmjeraivanjem.

Porezi

Tekući porez na dobitak

U skladu sa Zakonom o porezu na dobit Društvo vrši obračun i plaćanje poreza na dobit. Tekući porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava primjenom propisane poreske stope od 10% na osnovicu

utvrđenu poreskim bilansom koju predstavlja iznos dobitka prije oporezivanja po odbitku efekata usklađivanja prihoda i rashoda.

Poreski propisi Republike Srpske ne predviđaju mogućnost da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povrat poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanj enje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez na dobitak

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema izvještaju o finansijskom položaju – bilansu stanja za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnovice potraživanja i obaveza u bilansu stanja i njihove knjigovodstvene vrijednosti. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i efekte poreskih gubitaka i poreskih kredita koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode do stepena do kog će vjerovatno postojati oporezivi dobitak od kojeg se prenijeti poreski gubitak i krediti mogu umanjiti.

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata predstavljaju plaćanja prema važećim republičkim i opštinskim propisima radi finansiranja raznih komunalnih i republičkih potreba.

Porez na dodatu vrijednost

U skladu sa članom 25. Zakona o porezu na dodatu vrijednost usluge osiguranja i reosiguranja su oslobođene plaćanja poreza na dodatu vrijednost. Društvo nije u potpunosti oslobođeno plaćanja poreza na dodatu vrijednost, a to se odnosi na izdavanje pod zakup sopstvenih poslovnih prostora, te u skladu sa tim vrši obračun i plaćanje poreza na dodatu vrijednost. Za nabavke roba i usluga iz inostranstva kod kojih je usluga izvršena u Republici Srpskoj vrši se obračun i plaćanje poreza na dodatu vrijednost.

Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja Društva čine računarski programi i licence koje Društvo koristi i koji su vrednovani po nabavnoj vrijednosti u skladu sa IAS 38 „Nematerijalna ulaganja“.

Društvo vrednuje nematerijalna ulaganja u skladu sa metodom nabavne vrijednosti umanjenoj za iznos ispravke vrijednosti po osnovu amortizacije i iznos ispravke vrijednosti od imparitetnih gubitaka. Društvo je u 2023. godini produžilo vijek korišćenja za tri nematerijalna sredstva do 31.12.2027. godine i svake godine će se vršiti procjena produžetka vijeka korišćenja nematerijalnih sredstava.

Nekretnine i oprema

Pod nekretninom i opremom smatraju se ona sredstva čiji je korisni vijek upotrebe duži od jedne godine.

Nekretnine i oprema se iskazuju po nabavnoj vrijednosti koja se umanjuje za ispravku vrijednosti i ukupne akumulirane eventualne imparitetne gubitke.

Nakon početnog priznavanja sva sredstva opreme iskazuju se po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ukupan iznos obračunate amortizacije i ukupan iznos gubitaka zbog obezvrjeđenja, odnosno primjenom osnovnog postupka predviđenog IAS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema. Društvo je u 2021. godini izvršilo primjenu IAS 5- Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja.

Društvo pored nekretnina u kategoriji nekretnina evidentira imovinu po osnovu primjene IFRS 16.

Dobitak koji nastane prilikom rashodovanja i prodaje nekretnina i opreme iskazuje se neposredno kao vanredni prihod u okviru ostalih prihoda. Gubitak nastao prilikom rashodovanja i prodaje nekretnina i opreme iskazuje se neposredno kao vanredni rashod u okviru ostalih rashoda.

Društvo na dan 31. decembar 2023. godine nema hipoteka, zaloga ili drugih tereta na stalnim sredstvima Društva.

Investicione nekretnine

Investicione nekretnine su nepokretnosti (zemljišta ili zgrade – ili dijelovi zgrada – ili i jedno i drugo) koje Društvo (kao vlasnik ili korisnik finansijskog lizinga) drži radi ostvarivanja prihoda od izdavanja nekretnine ili radi uvećanja vrijednosti kapitala ili radi i jednog i drugog, a ne radi upotrebe za obavljanje vlastite djelatnosti u okviru redovnog poslovanja. Društvo kvalifikuje investicione nekretnine u skladu sa Pravilnikom o ulaganju sredstava društva za osiguranje.

Investicione nekretnine se inicijalno vrednuju po nabavnoj vrijednosti koja uključuje troškove transakcije. Nakon početnog priznavanja investicione nekretnine iskazuju se po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ukupan iznos obračunate amortizacije i ukupan iznos gubitaka zbog obezvrjeđenja, odnosno primjenom osnovnog postupka predviđenog IAS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema.

Naknadni izdaci koji se odnose na već priznatu investicionu nekretninu pripisuju se iskazanom iznosu te investicione nekretnine ako je vjerovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi da bude veći od prvobitno procijenjene stope prinosa te investicione nekretnine. Svi ostali naknadno nastali izdaci priznaju se kao rashod u periodu u kojem su nastali.

U skladu sa regulativom Društvo periodično vrši procjenu vrijednosti investicione nekretnine. Društvo je na dan 30.06.2021. godine donijelo odluku da izvrši preraspodjelu poslovnog prostor u Brčko Distriktu iz grupe građevinskih objekata u grupu investicione nekretnine.

Amortizacija

Amortizacija nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja, investicione nekretnine obračunavala se po stopama, koje su određene tako da se neotpisana vrijednost nekretnina, opreme, nematerijalnih ulaganja i investicione nekretnine amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku predviđenog korisnog vijeka trajanja. Takođe, u toku poslovne godine u okviru troška amortizacije Društvo evidentira troškove u skladu sa primjenom IFRS 16 za fizička i pravna lica, kao i za motorna vozila.

Amortizacija se obračunava na osnovicu koju čini neotpisana vrijednost, umanjena za rezidualnu vrijednost, na početku godine kao i na nekretnine, opremu i nematerijalna ulaganja stavljena u upotrebu tokom godine.

Procijenjeni korisni vijek upotrebe koji je služio kao osnova za obračun amortizacije i primijenjene stope u 2023. godini prikazan je u nastavku:

Glavne grupe osnovnih sredstva	Korisni vijek (godina)	Stopa (%)
Građevinski objekti	71	1.40
Investicione nekretnine	69-71	1,40-1,45
Računari	3	30
Automobili	10	10
Namještaj i kancelarijska oprema	10	10
Ostala oprema	3-6	15-30

Finansijska imovina

Društvo priznaje finansijsko sredstvo onda kada postane jedna od ugovorenih strana u finansijskom instrumentu. Redovna kupovina i prodaja finansijskih sredstava se priznaje na datum trgovanja - datum kada se Društvo obavezalo da će kupiti ili prodati finansijsko sredstvo.

Društvo finansijska sredstva u zavisnosti od namjere sa kojom su stečena raspoređuje u jednu od sljedećih kategorija: finansijska sredstva koja se drže do dospijeca ili finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

Metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamatne stope je metoda obračuna amortizovanog troška finansijske imovine i raspoređivanja prihoda od kamata tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje buduća novčana primanja kroz očekivani vijek trajanja finansijske imovine ili gdje je to moguće kraćeg perioda.

Finansijska sredstva koja se drže do dospijeca

Mjenice i obveznice sa fiksnim ili odredivim plaćanjima i fiksnim rokom dospijeca za koje Društvo ima pozitivnu namjeru i mogućnost da ih čuva do dospijeca klasifikuju se kao imovina u posjedu do dospijeca. Knjiže se po amortizovanom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope umanjenom za umanjenja vrijednosti sa prihodom koji se priznaje na bazi efektivnog prihoda.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Hartije od vrijednosti koje su namijenjene da se drže na određeni vremenski period, a koje mogu biti prodane uslijed potrebe za obezbjeđenjem likvidnosti ili izmjenama u kamatnim stopama, kursovima stranih valuta ili cijeni kapitala klasifikuju se kao „finansijska sredstva raspoloživa za prodaju“.

Nakon početnog priznavanja finansijska sredstva koja su raspoloživa za prodaju se naknadno mjere po fer vrijednosti.

Nerealizovani dobici i gubici po osnovu hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju evidentiraju se u okviru revalorizacionih rezervi dok se hartije od vrijednosti ne prodaju, naplate ili na drugi način realizuju ili dok se ta hartija od vrijednosti ne obezvrijedi.

Prihodi od kamata na dužničke hartije od vrijednosti se obračunavaju i pripisuju mjesečno i priznaju u bilansu uspjeha. Društvo vrednuje hartije od vrijednosti iz svog portfolija kao finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

Kratkoročna potraživanja i plasmani

Kratkoročna potraživanja i plasmani su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu.

Kredit i potraživanja vrednuju se po amortizovanom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope umanjene za procijenjeno umanjenje vrijednosti, a u skladu sa Pravilnikom o načinu procjenjivanja bilansnih i vanbilansnih pozicija društva za osiguranje. Prihod od kamate se priznaje primjenom efektivne kamatne stope osim u slučaju kratkoročnih potraživanja gdje bi priznavanje prihoda bilo nematerijalno.

Potraživanja po osnovu premije osiguranja i ostala kratkoročna potraživanja

Potraživanja za premiju osiguranja predstavljaju potraživanja od ugovarača osiguranja, odnosno osiguranih lica za polisiranu premiju osiguranja u skladu sa ugovorenim uslovima u zaključenoj polisi osiguranja. Visina premije osiguranja utvrđena je tarifom premije prema vrsti osiguranja. Tarifnu politiku usvaja Upravni odbor Društva.

Procjenjivanje pozicija aktive

Društvo u skladu sa Pravilnikom o načinu procjenjivanja bilansnih i vanbilansnih pozicija društva za osiguranje ("Službeni glasnik RS", broj 10/09, 91/14 i 57/22, u daljem tekstu: Pravilnik) vrši procjenjivanje pozicija aktive.

Pozicije aktive klasifikuju se u kategorije zavisno od stepena naplativosti koji se određuje na osnovu broja dana koliko je prekoračen rok dospijeca procjene finansijskog položaja dužnika i kvaliteta instrumenata obezbjeđenja naplate. Rezervisanja za potencijalne gubitke terete rezultat poslovanja Društva.

U skladu sa Pravilnikom sva potraživanja Društva razvrstavaju se u sljedeće kategorije:

1) prva kategorija:

- a) potraživanja od dužnika čija je finansijska sposobnost zadovoljavajuća po svim kriterijumima.
- b) potraživanja od dužnika koji svoje obaveze izmiruje blagovremeno, a izuzetno s docnjom do tri mjeseca;

2) druga kategorija:

- a) potraživanja od dužnika čija finansijska sposobnost nije zadovoljavajuća ali se ne očekuje njeno pogoršanje osim potraživanja od nesolventnog i nelikvidnog dužnika.
- b) potraživanja od dužnika koji svoje obaveze izmiruje s docnjom do pet, a izuzetno s docnjom do šest mjeseci;

3) treća kategorija:

- a) potraživanja od dužnika čija finansijska sposobnost nije zadovoljavajuća posebno ako se uzme u obzir kriterijum solventnosti ili likvidnosti.
- b) potraživanja od dužnika koji svoje obaveze izmiruje s docnjom do sedam, a izuzetno s docnjom do devet mjeseci;

4) četvrta kategorija:

- a) potraživanja od dužnika u stečaju ili od dužnika za koga se osnovano može očekivati da će nad njim biti otvoren stečaj.
- b) potraživanja od dužnika koji svoje obaveze izmiruje s docnjom od preko devet mjeseci.
- v) potraživanja od dužnika koji obaveze po osnovu premije neživotnog osiguranja ne plaća poslije isteka perioda osiguranja, a ako je taj period duži od jedne godine ne plaća ih poslije isteka godinu dana od započinjanja perioda osiguranja za tu godinu.
- g) potraživanja od dužnika koji obaveze po osnovu premije reosiguranja ne plaća poslije isteka perioda reosiguranja a ako je taj period duži od jedne godine ne plaća ih poslije isteka godinu dana od započinjanja perioda reosiguranja za tu godinu.
- d) potraživanja od lica koje je povezano lice s društvom za osiguranje, a koja bi inače bila klasifikovana u drugu ili treću kategoriju.

Iznos rezervisanja za potencijalne gubitke dobija se primjenom minimalno definisanih procenata po prethodno navedenom Pravilniku na bruto iznos potraživanja od komitenata:

<u>Kategorija</u>	<u>% rezervisanja</u>
Prva kategorija	5%
Druga kategorija	25%
Treća kategorija	50%
Četvrta kategorija	100%

Društvo je ispravku potraživanja premije na dan 31.12.2023. godine izvršilo u skladu sa izmjenom Pravilnika o procjenjivanju bilansnih i vanbilansnih pozicija Društava za osiguranje, odnosno brisanjem kriterijuma ispravke vrijednosti potraživanja po strožijem kriterijumu. Društvo vrši otpis nenaplative premije i potraživanja nakon što su iscrpljene sve mogućnosti za naplatu. Iznos otpisanih potraživanja se prikazuje u bilansu uspjeha kao rashod ukoliko već nisu bila na ispravci vrijednosti. Većina potraživanja po tom osnovu imaju već formirane ispravke vrijednosti. Sva naknadno naplaćena potraživanja knjiže se kao prihod od naplaćenih otpisanih potraživanja u bilansu uspjeha i priliv novčanih sredstava u bilansu stanja.

Ukoliko Društvo i pored svih preduzetih aktivnosti ne može naplatiti potraživanja vrši se njihovo trajno iskknjižavanje iz bilansa u skladu sa posebnim odlukama i politikama Društva.

Gotovinski ekvivalenti i gotovina

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumijevaju novčana sredstva u konvertibilnim markama „BAM“ i deviznim računima kod poslovnih banaka.

Umanjenja finansijske imovine

Finansijska imovina osim imovine iskazane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, procijenjena je za indikatore umanjenja na svaki datum bilansa stanja. Finansijska imovina je umanjena tamo gdje je dokazano da su kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijske imovine, procijenjeni budući novčani tokovi investicije izmijenjeni.

Za hartije od vrijednosti gubici od umanjenja prethodno priznati kroz bilans uspjeha se ne poništavaju kroz bilans uspjeha. U slučaju bilo kakvog uvećanja u fer vrijednosti nakon gubitka umanjenje je priznato direktno u kapital.

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Društvo će prestati priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu ili ako prenese finansijsku imovinu pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt. Ako Društvo ne prenese niti zadrži suštinski sve rizike i povrate od vlasništva i zadrži kontrolu nad finansijskom imovinom Društvo nastavlja da priznaje finansijsku imovinu.

Aktivna vremenska razgraničenja

Aktivna vremenska razgraničenja su razgraničeni troškovi pribave osiguranja, prenosne premije reosiguranja, razgraničeni troškovi reosiguranja i ostali AVR.

Društvo vrši razgraničenje troškova pribave u srazmjeri učešća rezerve za prenosne premije u ukupnoj premiji.

Društvo radi razgraničavanje troškova pribave kao aktivna vremenska razgraničenja zbog ravnomjernog terećenja ukupnih troškova posmatranog poslovnog perioda i što realnijeg prikaza konačnog poslovnog rezultata obračunskog perioda.

Imovina iz osnova reosiguranja uključuje iznose potraživane od društava za reosiguranje za cedirane obaveze iz osiguranja. Iznosi potraživani od reosiguravača su procijenjeni na način konzistentan s obračunatim rezervama za prenosne premije i prijavljene, a neisplaćene štete ili štete plaćene po osnovu

reosiguranih polisa. Imovina iz osnova reosiguranja sadrži stvarne ili procijenjene iznose koji su na osnovu ugovora o reosiguranju naplativi od reosiguravača u vezi s tehničkim rezervama.

Kapital i rezerve

Kapital Društva čini akcijski kapital, zakonske rezerve i emisiona premija, nerealizovani dobiti i gubici po osnovu hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju, neraspoređeni dobitak ranijih godina i rezultat tekuće godine.

Društva za osiguranje su dužna raspolagati odgovarajućim kapitalom s obzirom na obim i vrste poslova osiguranja koje obavlja kao i rizike kojima je izloženo kod obavljanja tih poslova. Kapital društva u skladu sa Pravilnikom o načinu obračuna kapitala i adekvatnosti kapitala društava za osiguranje u Republici Srpskoj („Pravilnik“) čini osnovni kapital i dodatni kapital umanjen za odbitne stavke. Kapital društva za osiguranje, koje obavlja poslove u vrstama neživotnih osiguranja obračunat u skladu sa odredbama Zakona i Pravilnika mora biti najmanje jednak margini solventnosti za poslove u vrstama neživotnih osiguranja, a izuzetno od odredbi Pravilnika kapital društva za osiguranje koje obavlja poslove u vrstama neživotnih osiguranja ne može biti manji od Zakonom propisanog minimalnog iznosa kapitala koji na 31. decembar 2023. godine iznosi 7.000.000 BAM.

Bazični kapital društva za osiguranje koje obavlja poslove u vrstama neživotnih osiguranja obračunat u skladu sa zakonskim odredbama i Pravilnikom o načinu obračuna kapitala i adekvatnosti kapitala društava za osiguranje mora da bude najmanje jednak garantnom fondu, koji odgovara većem od sljedeća dva iznosa:

- iznosa 1/3 obračunate margine solventnosti za poslove u vrstama neživotnih osiguranja i
- Zakonom propisanog minimalnog iznosa kapitala za obavljanje poslova u vrstama neživotnih osiguranja odnosno 7.000.000 BAM.

Finansijske obaveze

Pod finansijskim obavezama smatraju se dugoročne obaveze (obaveze prema povezanim pravnim licima, dugoročni krediti i ostale dugoročne obaveze), kratkoročne obaveze iz poslovanja (dobavljači i ostale obaveze iz poslovanja) i ostale kratkoročne obaveze.

Kratkoročnim obavezama smatraju se obaveze koje dospijevaju u roku od godinu dana od dana činidbe, odnosno od dana godišnjeg bilansa.

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju u iznosu primljenih sredstava. Nakon početnog priznavanja finansijske obaveze se mjere u iznosu po kome je obaveza početno priznata umanjena za otplate glavnice uvećana za iznose kapitalizovanih kamata i umanjena za bilo koji otpis odobren od strane povjerioca. Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada Društvo ispuni obavezu ili kada je obaveza plaćanja predviđena ugovorom ukinuta ili istekla.

Obaveze po osnovu šteta i druge obaveze iz poslovanja

Obaveze za štete po osnovu osiguranja se evidentiraju u visini naknade za likvidirane štete koje treba isplatiti osiguranicima, korisnicima osiguranja ili trećim oštećenim licima. Za iznose prijavljenih, a nelikvidiranih obaveza po osnovu šteta, kao i za iznose nastalih, a neprijavljenih obaveza po osnovu šteta Društvo formira rezervisanja. Ukoliko je obaveza iskazana u stranoj valuti ili je ugovorena valutna klauzula prilikom početnog priznavanja Društvo obavezu izražava u konvertibilnim markama, tako što se na iznos u stranoj valuti primjenjuje zvanični srednji kurs te strane valute na datum transakcije u skladu sa efektima promjena deviznih kurseva. Promjena deviznog kursa od datuma transakcije do datuma isplate obaveze iskazuju se kao kursna razlika u korist prihoda ili na teret rashoda. Obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa preračunavaju se prema zvaničnom srednjem kursu, a kursne razlike priznaju se kao prihod ili rashod perioda.

Rezerve za prenosne premije

Rezerve za prenosne premije su dio premije koji se koristi za pokriće obaveza iz osiguranja koje nastaju u narednom periodu. Obračun prenosne premije vrši se posljednjeg dana tekućeg obračunskog perioda i na dan prenosa portfolija osiguranja. Osnovica za obračun rezervi za prenosne premije je ukupna premija osiguranja utvrđena ugovorom i izračunava se pojedinačno za svaki ugovor o osiguranju s tačnim vremenskim razgraničenjem.

Prenosna premija se obračunava metodom "pro rata temporis" za osiguranja sa ravnomjernom raspodjelom rizika u vremenu, odnosno za osiguranja kod kojih se visina osiguravajućeg pokrića ne mijenja u toku trajanja osiguranja, dok se za osiguranja s neravnomjernim rasporedom rizika u vremenu, odnosno za ugovore o osiguranju kod kojih se visina pokrića (rizik) mijenja u vremenu trajanja osiguranja, Društvo prenosnu premiju obračunava pojedinačno za svaki ugovor o osiguranju, uzimajući u obzir promjene pokrića tokom trajanja osiguranja i dužine trajanja osiguranja.

Rezervisanja sredstava za nastale prijavljene, a nelikvidirane štete

Rezervisanja za prijavljene, a nelikvidirane štete vrši se na osnovu procjene iznosa svake pojedinačne štete, osim za štete za koje na osnovu raspoložive dokumentacije nije moguće izvršiti takvu procjenu, a za koje se rezervacija sredstava vrši na osnovu prosječne isplaćene štete u vrsti osiguranja kojoj ta šteta pripada. Štete u sporu rezervišu se u iznosu za koji se očekuje da bi mogao biti utvrđen od strane suda.

Rezerve za štete iz ugovora o osiguranju koje se isplaćuju u obliku rente, obračunavaju se aktuarskim metodama u kapitalizovanim iznosima (sadašnja vrijednost budućih rentnih isplata). Rezerva se utvrđuje za svaku rentnu štetu posebno i pri tome se koriste tablice smrtnosti Republike Srbije 2010-2012 i diskontuje se stopom prinosa na finansijska ulaganja Društva. Rezervisanja za direktne i indirektne troškove obrade šteta se formiraju tako što se na zbir RBNS i IBNR primjenjuje udio stvarnih troškova obrade šteta u likvidiranim štetama.

Rezervisanja za nastale, a neprijavljene štete

Rezervisanje za nastale, a neprijavljene štete je urađeno korišćenjem metode ulančanih ljestvica (CL metode) za štete iz sljedećih vrsta osiguranja:

- 1) 01 – Osiguranje od nezgode
- 2) 03 – Kasko osiguranje motornih vozila
- 3) 08 – Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila
- 4) 09 – Ostala osiguranja imovine
- 5) 10 – Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila

Chain ladder metoda se primjenjuje na iznos likvidiranih šteta u razvojnom trouglu formiranom prema datumu nastanka štete. Prosječni razvojni faktori su izračunati na bazi proste aritmetičke sredine uz isključenje najmanjeg i najvećeg faktora i ponderisane aritmetičke sredine. Za konačne razvojne faktore za svaki period razvoja odabrani su najveći prosječni faktori izračunati na prethodno navedena tri načina. Konačni razvojni faktor šteta (tail faktor) izračunat je na bazi eksponencijalne ekstrapolacije izračunatih razvojnih faktora za period od 10 godina. Na ovaj način obračunate ukupne štete se umanjuju za iznos rezervisanih prijavljenih šteta uz isključenje rezervisanja za velike štete čime se dobija iznos rezervisanja za nastale neprijavljene štete.

Za vrste osiguranja 02 – Zdravstveno osiguranje, 07 – Osiguranje robe u prevozu, 13 – Osiguranje od opšte građanske odgovornosti, 14 – Osiguranje kredita i 18 – Osiguranje pomoći, Društvo je koristilo prosječno trogodišnje učešće prijavljenih šteta (likvidiranih i rezervisanih) nastalih u prethodnoj godini u ukupnom iznosu prijavljenih šteta u njihovoj godini nastanka. Ovaj procenat učešća se primjenjuje na ukupan iznos

prijavljenih šteta u tekućoj godini čime se dobija iznos rezervisanja za nastale neprijavljene štete. Društvo koristi ovu metodu uslijed nedovoljnog iskustva sa štetama u ovim vrstama osiguranja.

Ostale obaveze

Društvo pored navedenih obaveza evidentira obaveze i u kategoriji ostalih obaveza. U okviru ostalih obaveza nalaze se obaveze za sudske sporove, ukalkulisane obaveze, obaveze po osnovu primjene IFRS 16, kao i ostale nepomenute obaveze.

5. POSLOVNO OKRUŽENJE

5.1. Opšte privredno okruženje i uticaj okoline na poslovanje

Brojni neriješeni politički problemi u Bosni i Hercegovini čine veliki teret za razvoj privrede. Visoka stopa nezaposlenosti praćena je slabom kupovnom moći stanovništva te promjenom u strukturi stanovništva sa sve većim učešćem starije populacije. Više od dvadeset godina je prošlo od završetka rata, a BiH još uvijek ima mnogo posla da postigne zajednički prosperitet građana i evropske standarde življenja. Nerazvijeno i neregulisano finansijsko tržište odražava se i na osiguravače koji strogo moraju voditi brigu o plasmanima svojih rezervi.

A. Politički aspekt

- Politička nestabilnost - u čitavom poslijeratnom periodu BiH je zadržala relativno visok stepen političke nestabilnosti. Proces demokratskog odlučivanja, usaglašavanja i koordinacije otežano funkcioniše;
- U BiH vlada opšte nerazumjevanje i nedostatak saradnje, kako na međuentitetskom nivou, tako i unutar entiteta, na relaciji pozicija – opozicija;
- BiH je podnijela formalni zahtjev za članstvo u Evropskoj uniji, međutim, zahtjev će biti razmotren tek nakon napretka u određenim sektorima, usklađivanja zakonodavstva, nastavka reformi i ostalih rješenja koja ubrzavaju proces;
- Korupcija je i dalje endemska u mnogim političkim i ekonomskim institucijama u BiH i povećava troškove i rizike poslovanja. Mnoštvo državnih, entitetskih i opštinskih administracija, od kojih svaka ima moć da donosi zakone i propise koji utiču na poslovanje, stvara sistem kojem nedostaje transparentnost i otvara mogućnosti za korupciju. Previše složen proces registracije preduzeća i licenciranja u BiH posebno je podložan korupciji. Plaćanje mita za dobijanje potrebnih poslovnih dozvola ili jednostavno za ubrzanje procesa odobravanja, dešava se redovno;
- Indeks percepcije korupcije Transparenci International (TI) za 2022. rangirao je BiH na 110. mjesto od 180 zemalja, dok u Evropi ima najgore treće mjesto, a u regionu najgore mjesto. Prema TI, relevantnim institucijama nedostaje volja da se aktivno bore protiv korupcije.

B. Ekonomski aspekt

- Ekonomija BiH se u potpunosti oporavila od pandemije COVID-19, ali i dalje bilježi nizak nivo privrednog rasta u poređenju sa zemljama regiona. Privreda BiH nije doživjela značajne direktne efekte rusko-ukrajinskog rata, ali su izgledi za njen ekonomski oporavak otežani zbog pogoršanja spoljnog okruženja, povišene inflacije i strožijih uslova komercijalnog finansiranja.
- Prema procjenama Svjetske banke, očekuje se da će realni BDP porasti za 2,5 odsto u 2023. i 3 procenta u 2024;
- Realni ekonomski rast u 2024. godini, trenutno se procjenjuje na 3,2%.

- Prema projekciji Centralne Banke BiH preliminarna procjena ukupne inflacije za prvi kvartal 2024. godine iznosi 2,0%, a temeljne inflacije 4,4%. Inflacija u BiH je, trenutno, primarno pod uticajem promjena u nivou temeljne inflacije, iz koje se isključuju cijene hrane, alkoholnih pića i duhana, te energenata.
- Prosječna neto plata isplaćena u decembru 2023. godine iznosila je 1.304 KM. U odnosu na isti mjesec prošle godine, prosječna neto plata nominalno je veća za 7,1%, a realno za 3,7%. Prosječno isplaćena neto plata u 2023. godini iznosi 1.274 KM i za 130 KM ili 11,4% nominalno odnosno 4,1% realno je veća od prosječno isplaćene plate u 2022. godini.
- Indeks potrošačkih cijena u decembru 2023. godine u odnosu na isti period prethodne godine veći je za 3,3%;
- Kao rezultat svojih analiza u augustu 2023. agencija Standard & Poor's povećala je Bosni i Hercegovini suvereni kreditni rejting sa „B sa pozitivnim izgledima" na „B+ sa stabilnim izgledima. U julu 2022. agencija Moody's Investors Service potvrdila je Bosni i Hercegovini suvereni kreditni rejting „B3 sa stabilnim izgledima“;
- Ekonomija BiH opterećena je ozbiljnim strukturnim problemima u privredi i odsustvom strategije i politike korištenja resursa, što se direktno manifestuje u stvaranju malog društvenog proizvoda i vrlo niskoj efikasnosti upotrebe resursa;
- U 2021. godini u Bosni i Hercegovini ukupno su registrovana 1.152.743 cestovna vozila, što u odnosu na prethodnu godinu predstavlja povećanje od 44.032 vozila, odnosno od 3,97 posto. Trend porasta broja registrovanih vozila, koji je pojavom pandemije Covid-19 tokom 2020. godine zaustavljen uz značajno smanjenje broja, tokom 2021. godine je nastavljen, ali broj registrovanih vozila još uvijek nije dostigao nivo iz godine prije pandemije (1.175.731) i manji je za 1,96 posto. Prosječna starost motornih vozila u BiH je nešto više od 16 godina, s tim da je oko 45 posto starije od 21 godine, a više od 87 posto voznog parka starije od 12 godina.

C. Socijalni aspekt

- Potrošnja u BiH je značajno veća od proizvodnje pri čemu se višak potrošnje finansira iz inostranih izvora (strana ulaganja, krediti, doznake građana itd.);
- Stopa nezaposlenosti za treći kvartal 2023. godine u Republici Srpskoj iznosi 9,0%.
- Analiza Bloomberg Adria analitičara pokazala je da prognoze na polju tržišta rada u Adria regionu nisu optimistične;
- Plate u zemljama u regionu bilježe realan pad (iako nominalne vrijednosti rastu), a tempo zapošljavanja počinje da usporava. Očekuje se da će slabija privredna aktivnost u predstojećem vremenu dovesti do nižih zarada i pada broja zaposlenih.
- U.S. Department of State procjenjuje da 50.000 ljudi godišnje napusti zemlju.

D. Tehnološki aspekt (razvoj informacionih i telekomunikacionih tehnologija)

- U Republici Srpskoj postoji zakon o elektronskom poslovanju, ali isti efektivno nije u funkciji zbog neimenovanja sertifikacionog tijela, što onemogućava poslovnim subjektima uvođenje bespapirnog poslovanje u dijelu zaključivanja ugovora;
- Internet trgovina u BiH iz godine u godinu bilježi sve veći rast, a u zadnje vrijeme primjetna je "poplava" portala specijalizovanih za e-trgovinu;
- U organizaciji Centralne banke Bosne i Hercegovine (CBBiH), dana 14. 6. 2022. godine, promovisan je online Vodič o digitalnim plaćanjima, koji je razvijen u saradnji sa Svjetskom bankom s ciljem bolje informisanosti i sticanja znanja o modernim tehnologijama i mogućnostima digitalnih plaćanja dostupnih na našem finansijskom tržištu.

5.2. Tržište osiguranja i pozicija Društva na tržištu

U poređenju sa tržištima osiguranja u regionu, a prije svega Evropskoj Uniji, tržište osiguranja u BiH se smatra nerazvijenim. Bazu sektora osiguranja u BiH čine obavezna osiguranja i to veoma mali broj obaveznih osiguranja, uz veliki broj osiguravajućih kompanija koje su većinom fokusirane samo na autoodgovornost. Procenat osigurane imovine u BiH je na veoma niskom nivou, što je sa jedne strane odraz ekonomske situacije, a sa druge strane predstavlja potencijal. Na ovo takođe utiče i nepostojanje svijesti stanovništva o potrebi osiguranja, kao i lošija ekonomska situacija i slabija kupovna moć.

Takođe, na tržištu osiguranje Republike Srpske prisutna je visoka zastupljenost obaveznih osiguranja, pogotovo AO (oko 68% premije tržišta neživotnih osiguranja). Zbog velike konkurencije (23) društava za osiguranje na 440.000 hiljada vozila i zbog regulatorno definisanog tarifnog sistema, pojavljuju se razni oblici pogodnosti klijentima. Većina društava za osiguranje pogodnosti daje na način direktnog vraćanja gotovog novca, dok dio osiguravajućih društava koristi druge modele stimulisanja prodaje, koji značajno opterećuju troškove poslovanja. Situacija se pogoršala sa uvođenjem nove zajedničke tarife premija osiguranja autoodgovornosti koja je na snazi od 9.3.2023. godine jer se i dobar dio povećanja prenio klijentima.

Društvo posluje u skladu sa „going concern“ principom, odnosno vodeći se načelom stalnosti poslovanja.

Tržišni udio Društva na 31.12.2023. godine iznosi 5,33%, a ukoliko posmatramo samo neživotna osiguranja tržišni udio Društva iznosi 6,48% i povećan je za 0,62 procentna poena u odnosu na isti period 2022. godine.

Tržišni udio i premija ostvarena na tržištu osiguranja RS na 31. 12. 2023.

R.B.	NAZIV DRUŠTVA	31. 12. 2022.		31. 12. 2023.		Indeks 2023/2022
		Iznos	%	Iznos	%	
NEŽIVOTNA OSIGURANJA						
1	Drina osiguranje a.d.	20.379.667	7,36%	23.184.041	7,23%	113,76
2	Dunav osiguranje a.d.	18.534.593	6,69%	20.610.959	6,43%	111,20
3	Wiener osiguranje a.d.	18.765.550	6,78%	20.594.018	6,43%	109,74
4	Osiguranje Aura a.d.	17.469.876	6,31%	20.471.879	6,39%	117,18
5	Nešković osiguranje a.d.	16.563.145	5,98%	19.396.013	6,05%	117,10
6	Triglav osiguranje a.d.	13.000.528	4,70%	17.079.733	5,33%	131,38
7	Asa osiguranje d.d.	9.603.484	3,47%	16.150.461	5,04%	168,17
8	Osiguranje Garant d.d.	11.740.646	4,24%	13.693.548	4,27%	116,63
9	Brčko-gas osiguranje d.d.	12.120.799	4,38%	13.559.936	4,23%	111,87
10	Mikrofin osiguranje a.d.	9.812.222	3,54%	13.284.872	4,15%	135,39
11	Premium osiguranje	9.990.807	3,61%	13.229.791	4,13%	132,42
12	Grawe osiguranje a.d.	11.129.779	4,02%	13.083.833	4,08%	117,56
13	Adriatic osiguranje d.d.	6.677.269	2,41%	10.441.566	3,26%	156,37
14	Euros osiguranje a.d.	9.021.146	3,26%	10.208.290	3,19%	113,16
15	Euroherc osiguranje d.d.	8.015.997	2,90%	9.351.724	2,92%	116,66
16	Krajina osiguranje a.d.	5.823.474	2,10%	7.714.418	2,41%	132,47
17	Uniqa osiguranje d.d.	5.833.526	2,11%	6.247.872	1,95%	107,10
18	Sarajevo osiguranje d.d.	4.230.297	1,53%	4.716.656	1,47%	111,50
19	SAS-SuperP osiguranje a.d.	3.434.223	1,24%	3.866.495	1,21%	112,59
20	Croatia osiguranje d.d.	2.060.610	0,74%	2.896.811	0,90%	140,58
21	Camelija osiguranje d.d.	1.777.454	0,64%	2.889.187	0,90%	162,55
22	Vienna osiguranje d.d.	519.323	0,19%	829.783	0,26%	159,78
23	Triglav osiguranje d.d. Sarajevo	234.310	0,08%	217.308	0,07%	92,74
24	Central osiguranje d.d.	5.339.647	1,93%		0,00%	0,00
UKUPNO NEŽIVOTNA OSIGURANJA		222.078.373	80,21%	263.719.195	82,29%	118,75
ŽIVOTNA OSIGURANJA						
1	Grawe osiguranje a.d.	24.969.844	9,02%	25.913.782	8,09%	103,78
2	Uniqa osiguranje d.d.	14.425.091	5,21%	15.099.848	4,71%	104,68
3	Vienna osiguranje d.d.	9.318.923	3,37%	9.915.633	3,09%	106,40
4	Triglav osiguranje d.d. Sarajevo	4.202.868	1,52%	3.864.782	1,21%	91,96
5	Wiener osiguranje a.d.	1.690.452	0,61%	1354021,64	0,42%	80,10
6	Adriatic osiguranje d.d.	60.975	0,02%	510.700	0,16%	837,56
7	Croatia osiguranje d.d.	112.059	0,04%	103.484	0,03%	92,35
UKUPNO ŽIVOTNA OSIGURANJA		54.780.212	19,79%	56.762.248	17,71%	103,62
UKUPNO		276.858.584	100,00%	320.481.443	100,00%	115,76

6. POSLOVANJE DRUŠTVA

6.1. Obračunata bruto premija

Zaračunate bruto premije po vrstama osiguranja

Vrsta osiguranja	01-12 2023	01-12 2022	Index
	(1)	(2)	(1)/(2)
01 Osiguranje od posljedica nezgode	447.547	411.602	108,7
03 Osiguranje motornih vozila	2.196.608	1.762.018	124,7
05 Osiguranje vazduhoplova	1.194	179	667,7
07 Osiguranje robe u prevozu	439.302	294.127	149,4
08 Osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti	1.115.837	984.074	113,4
09 Ostala osiguranja imovine	661.067	639.527	103,4
10 Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	8.752.428	6.449.400	135,7
11 Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe vazduhoplova	1.713	3.890	44
12 Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe plovni objekata	1.290	880	146,6
13 Osiguranje od opšte odgovornosti	299.187	181.133	165,2
14 Osiguranje kredita	2.730.880	1.881.046	145,2
15 Osiguranje jemstva	23.970	21.463	111,7
16 Osiguranje finansijskih gubitaka	5.331	1.026	519,6
17 Osiguranje troškova pravne zaštite	928	1.025	90,5
18 Osiguranje pomoći na putovanju	402.450	369.136	109
Fakturisana bruto premija - Neživot	17.079.733	13.000.528	131,4

6.2. Likvidirane štete

U periodu 1 - 12. 2023. godine isplaćena su ukupno 2.251 odštetna zahtjeva u ukupnom iznosu 5.306.274 KM, a na dan 31.12.2023. godine za isplatu je preostalo 15 obrađenih predmeta u iznosu od 7.767 KM.

Likvidirane štete po vrstama osiguranja

Vrsta osiguranja	01-12 2023	01-12 2022	Indeks
	(1)	(2)	(1)/(2)
01 Osiguranje od posledica nezgode	308.963	270.835	114,1
03 Osiguranje motornih vozila	1.649.615	1.042.931	158,2
07 Osiguranje robe u prevozu	204.891	55.997	365,9
08 Osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti	403.947	160.027	252,4
09 Ostala osiguranja imovine	116.731	138.900	84
10 Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	2.189.480	3.254.345	67,3
13 Osiguranje od opšte odgovornosti	11.556	770	1.500,80
14 Osiguranje kredita	331.267	254.370	130,2
17 Osiguranje troškova pravne zaštite	0	0	
18 Osiguranje pomoći na putovanju	88.150	53.836	163,7
Bruto rešene štete - Neživot	5.304.599	5.232.011	101,4

Broj riješenih šteta po vrstama osiguranja

Vrsta osiguranja	01-12 2023	01-12 2022	Indeks
	(1)	(2)	(1)/(2)
01 Osiguranje od posledica nezgode	515	495	104,0
03 Osiguranje motornih vozila	713	493	144,6
07 Osiguranje robe u prevozu	4	4	100,0
08 Osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti	26	26	100,0
09 Ostala osiguranja imovine	45	44	102,3
10 Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	619	562	110,1
13 Osiguranje od opšte odgovornosti	4	2	200,0
14 Osiguranje kredita	72	55	130,9
18 Osiguranje pomoći na putovanju	252	142	177,5
Broj rešenih šteta - Neživot	2.250	1.823	116,5

Kod osiguranja od autoodgovornosti Društvo ima devet šteta koje se isplaćuju u obliku rente. Pri obračunu kapitalizovanog iznosa ovih šteta Društvo koristi tablice mortaliteta za Republiku Srbiju, 2010-2012.

Rezervisane štete po vrstama osiguranja

	01-12 2023		01-12 2022	
	Broj	Iznos	Broj	Iznos
01 Osiguranje od posljedica nezgode	35	25.548,60	30	24.558,60
02 Zdravstveno osiguranje	4	5.187,52	1	500
03 Osiguranje motornih vozila	38	270.686,48	37	222.398,25
07 Osiguranje robe u prevozu	3	169.209,79	3	319.399,73
08 Osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti	5	998.837,25	2	22.000,00
09 Ostala osiguranja imovine	6	40.500,00	4	43.333,77
10 Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	182	2.541.199,97	180	2.670.270,08
13 Osiguranje od opšte odgovornosti			1	3.000,00
14 Osiguranje kredita	22	55.525,26	21	104.364,47
18 Osiguranje pomoći na putovanju	19	8.546,96	14	4.654,86
Bruto rezervisane štete - Neživot	314	4.115.241,83	293	3.414.479,76

7. ANALIZA POSLOVANJA DRUŠTVA

PRIHODI IZ POSLOVA OSIGURANJA

	U BAM	
	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Obračunata premija po osnovu autoodgovornosti motornih vozila i kasko osiguranja	10.949.036	8.211.419
Obračunata premija po osnovu ostalih osiguranja imovine	5.280.700	4.010.218
Obračunata premija osiguranja nezgode i dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja	849.997	778.891
Ukupno obračunata premija	17.079.733	13.000.528
Promjena prenosne premije autoodgovornosti motornih vozila i kasko osiguranja	(1.467.657)	(353.067)
Promjena prenosne premije imovine	(1.521.372)	(675.583)
Promjena prenosne premije osiguranja nezgode i dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja	(6.124)	29.254
Promjena prenosne premije osiguranja i saosiguranja	(2.995.153)	(999.396)
Prihodi od provizija po osnovu ugovora o reosiguranju u neživotnom osiguranju	780.654	736.775
Prihodi od provizija po osnovu ugovora o saosiguranju i frontinzima	188.204	139.678
Prihodi od regresa po osnovu neživotnih osiguranja	253.726	264.168
Prihodi od zakupnina	116.038	117.598
Prihodi od prodaje zelene karte i Biroa ZK	7.192	8.588
Ostali prihodi	16.056	3.271
	15.446.450	13.271.210

DRUGI POSLOVNI PRIHODI

	31. decembar 2023.	U BAM 31. decembar 2022.
Prihodi po osnovu učešća u naknadi šteta po poslovima reosiguranja u inostranstvu	1.289.311	1.652.303
Prihodi po osnovu učešća u naknadi šteta po poslovima saosiguranja u inostranstvu	459.902	339.265
Prihodi od smanjenja ostalih rezervisanja neživotnih osiguranja	28.397	407.865
	1.777.610	2.399.433

RASHODI ZA DUGOROČNA REZERVISANJA I FUNKCIONALNI DOPRINOSI

	31. decembar 2023.	U BAM 31. decembar 2022.
Doprinosi za šumu, protivgradnu i protivpožarnu zaštitu	63.485	68.639
Troškovi republičkih i komunalnih poreza i taksi	9.430	10.560
Doprinos Zaštitnom fondu	38.685	50.138
Troškovi Agencije za osiguranje Republike Srpske	136.506	120.994
Ostali doprinosi	73.443	62.911
	321.549	313.242

NAKNADE ŠTETA IZ OSIGURANJA I RASHODI REOSIGURANJA

	31. decembar 2023.	U BAM 31. decembar 2022.
Likvidirane štete - autoodgovornost, nezgoda i zdravstveno, kasko, imovina	5.389.982	5.369.088
Troškovi reosiguranja neobaveznih osiguranja	1.606.650	1.407.657
Rashodi po osnovu premije reosiguranja, saosigiranja u zemlji	292.980	204.457
Rashodi po osnovu premije reosiguranja i saosiguranja u inostranstvu	2.468.720	1.788.829
Rezervisanja za štete i druga neživotna osiguranja	307.733	111.235
Troškovi procjene šteta nezgoda, zdravstveno osiguranje i kasko	45.843	28.820
Ostala rezervisanja po osnovu neživotnih osiguranja	5.455	4.193
Prenosna premija MV	(490.761)	-
	9.626.602	8.914.279

TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA

	31. decembar 2023.	U BAM 31. decembar 2022.
Troškovi neto zarada zaposlenih	1.645.139	1.493.727
Troškovi poreza i doprinosa za zarade zaposlenih	856.697	772.736
Troškovi amortizacije nekretnine, oprema, motorna vozila i nematerijalna ulaganja	272.582	292.654
Trošak amortizacije prava na upotrebu (fizička i pravna lica, automobili)	144.198	146.847
Troškovi zakupa	3.085.888	2.074.533
Troškovi reprezentacije	66.664	80.429
Troškovi reklame i propagande	218.293	297.550
Troškovi materijala, goriva, energije i komunalnih usluga	341.439	317.066
Troškovi telefona, interneta i poštanskih usluga	83.401	78.924
Troškovi provizija	495.318	432.312
Troškovi održavanja	124.130	110.957
Troškovi beneficija zaposlenih	20.328	31.641
Troškovi advokatskih i aktuarskih usluga i notara	128.984	89.594
Troškovi poreza na nepokretnosti, poreza na dodatnu vrijednost, taksi i poreza po odbitku	48.462	25.546
Troškovi doprinosa za vode, fond solidarnosti i ostalo	-	8.036
Troškovi ugovora o djelu, autorski usluga, privremenim i povremenim poslovima, Upravnog odbora i ostalih ugovora	260.391	215.944
Troškovi službenih putovanja (noćenja, putarina, upotreba vlastitog auta i sl.)	56.354	58.382
Troškovi premije osiguranja	8.705	11.691
Troškovi platnog prometa	31.206	27.260
Troškovi sponzorstva i donatorstva	5.674	13.696
Troškovi stručnog obrazovanja zaposlenih	15.096	11.376
Ostali troškovi	79.734	145.823
	7.988.683	6.736.724

FINANSIJSKI PRIHODI

	U BAM	
	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Prihodi od kamata po osnovu diskontovanja hartija od vrijednosti	101.232	145.653
Prihodi od kamata na obveznice	354.858	217.464
Prihodi od kamata na oročene depozite	52.911	37.783
Prihodi od kamata rezervnog fonda	5.260	4.841
Prihodi dividendi	2.552	-
Prihodi od kamata na transakcione račune	5	8
Dobici po osnovu raskida ugovora-IFRS 16	4.603	-
Prihodi od kamate - regres	27.464	16.847
	548.885	422.596

FINANSIJSKI RASHODI

	U BAM	
	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Troškovi kamata po osnovu kreditnih obaveza	54.520	53.380
Rashodi po MSFI 16	22.468	30.168
Rashodi kamata	-	74
Rashodi kamata za neblagovremeno plaćanje	53	54
Negativne kursne razlike	311	122
	77.352	83.798

OSTALI PRIHODI

	31. decembar 2023.	U BAM 31. decembar 2022.
Naplaćena otpisana potraživanja	15.662	154.660
Ostali nepomenutu prihodi	299.051	60.941
Prihodi od smanjenja obaveza	1.177	-
Dobici od prodaje opreme i nekretnina	95.026	8.827
Prihodi od prefakturisanja	3.663	4.852
Prihodi od naplate regersa- sudski troškovi	22.450	19.138
Prihodi od ranijih godina	12.584	22.411
	449.613	270.829

OSTALI RASHODI

	31. decembar 2023.	U BAM 31. decembar 2022.
Rashodo po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja	629	12.309
Rashodi ranijih godina	-	18.792
Troškovi kazni, prekršaja, sudskih rješenja i ostalo	51.570	151.029
Gubici po osnovu rashodovanja opreme	-	797
Ostali rashodi	126.046	10.636
	178.245	193.563

POREZ NA DOBITAK**(a) Komponente poreza na dobit**

	31. decembar 2023.	U BAM 31. decembar 2022.
Tekući porez na dobitak	-	38.277
Porez na dobitak	-	38.277

U tekućoj godini ostvaren je poreski gubitak i Društvo nema obavezu po osnovu obračunatog poreza na dobit.

(b) Usaglašavanje poreza na dobitak i proizvoda rezultata poslovanja prije oporezivanja i propisane poreske stope

	31. decembar 2023.	U BAM 31. decembar 2022.
<i>Dobitak/ (Gubitak), prije oporezivanja</i>	-	122.012
Porez na dobitak po stopi od 10%	-	12.201
Poreski efekat rashoda / prihoda koji nisu priznati kod određivanja oporezive dobiti	-	26.076
Porez na dobitak	-	38.277

c) Odložene poreske obaveze

	31. decembar 2023.	U BAM 31. decembar 2022.
Stanje, 1. januar 2022. godine	41.270	38.157
Poreski efekti vrednovanja HoV iskazanih u promjenama u kapitalu	(41.270)	3.113
Stanje, 31. decembar 2023.	-	41.270

d) Odložena poreska sredstva

	31. decembar 2023.	U BAM 31. decembar 2022.
Stanje, 1. januar 2022. godine	-	-
Poreski efekti vrednovanja HoV iskazanih u promjenama u kapitalu	23.967	-
Stanje, 31. decembar 2023.	23.967	-

NEMATERIJALNA ULAGANJA

				U BAM
	Licence	Softver	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost				
Stanje 1. januara 2022 godine	8.567	1.439.974	7.570	1.456.111
Nabavke u toku godine			136.344	136.344
Aktiviranje	-	132.944	(132.944)	-
Prenos između klasa	-	(2.571)	-	(2.571)
Otpis	(4.901)	(223.140)	-	(228.041)
Stanje 31. decembra 2022. godine	3.666	1.347.207	10.970	1.361.843
Stanje 1. januara 2023. godine				
Stanje 1. januara 2023. godine	3.666	1.347.207	10.970	1.361.843
Nabavke u toku godine	-	-	137.896	137.896
Aktiviranje	-	146.751	(146.751)	-
Prenos između klasa	-	-	-	-
Otpis	-	-	-	-
Stanje 31. decembra 2023. godine	3.666	1.493.958	2.115	1.499.739
Akumulirana amortizacija				
Stanje 1. januara 2022. godine	7.993	1.196.392	-	1.204.385
Amortizacija za tekuću godinu	-	102.866	-	102.866
Prenos između klasa	-	(2.443)	-	(2.443)
Otpis	(4.327)	(223.140)	-	(227.467)
Stanje 31. decembra 2022. godine	3.666	1.073.675	-	1.077.341
Stanje 1. januara 2023. godine				
Stanje 1. januara 2023. godine	3.666	1.073.675	-	1.077.341
Amortizacija za tekuću godinu	-	75.032	-	75.032
Prenos između klasa	-	-	-	-
Otpis	-	-	-	-
Stanje 31. decembra 2023. godine	3.666	1.148.707	-	1.152.373
Sadašnja vrijednost				
31. decembar 2022. godine	-	273.532	10.970	284.502
31. decembar 2023. godine	-	345.252	2.115	347.367

NEKRETNINE, INVESTICIONE NEKRETNINE, OPREMA I OSTALA OSNOVNA SREDSTVA

	Zgrade i zemljišta	Motorna vozila	Oprema i namještaj	Sredstva u pripremi	Pravo na upotrebu (fizička, pravna lica i automobili)	Investi- ciona nekretnina	Ukupno
Nabavna vrijednost							
Stanje 1. januara 2022. godine	4.741.758	467.017	1.057.435	105.647	958.620	2.392.311	9.722.788
Aktiviranje	-	21.032	34.160	16.721	39.347	-	111.259
Otuđenja, otpisi i obezvređenje	(19.583)	(96.330)	(70.249)	-	-	-	(186.162)
Reklasifikacija	-	-	2.571	-	-	-	2.571
Raskid ugovora IFRS 16	-	-	-	-	(20.431)	-	(20.431)
Stanje 31. decembra 2022. godine	<u>4.722.175</u>	<u>391.719</u>	<u>1.023.917</u>	<u>122.368</u>	<u>977.536</u>	<u>2.392.311</u>	<u>9.630.025</u>
-							
Stanje 1. januara 2023. godine	4.722.175	391.719	1.023.917	122.368	977.536	2.392.311	9.630.025
Aktiviranje	-	43.140	42.239	(15.826)	114.720	-	184.273
Otuđenja, otpisi i obezvređenje	-	(58.200)	(6.004)	-	(26.557)	(57.123)	(147.884)
Reklasifikacija	-	-	-	-	-	-	-
Raskid ugovora IFRS 16	-	-	-	-	(159.615)	-	(159.615)
Stanje 31. decembra 2023. godine	<u>4.722.175</u>	<u>376.659</u>	<u>1.060.151</u>	<u>106.542</u>	<u>906.084</u>	<u>2.335.189</u>	<u>9.506.800</u>
Akumulirana amortizacija i umanjenje vrijednosti							
Stanje 1. januara 2022. godine	326.627	350.433	723.728	105.107	341.781	1.297.690	3.145.365
Amortizacija za tekuću godinu	65.638	19.084	70.377	-	146.847	34.688	336.635
Reklasifikacija	-	-	2.443	-	-	-	2.443
Otpisi i obezvređenje	-	(96.330)	(64.260)	-	-	-	(160.590)
Raskid ugovora IFRS 16	-	-	-	-	(5.530)	-	(5.530)
Stanje 31. decembra 2022. godine	<u>392.265</u>	<u>273.187</u>	<u>732.288</u>	<u>105.107</u>	<u>483.098</u>	<u>1.332.378</u>	<u>3.318.323</u>

Stanje 1. januara 2023. godine	392.265	273.187	732.288	105.107	483.098	1.332.378	3.318.323
Amortizacija za tekuću godinu	65.478	22.400	75.743	-	134.221	33.929	331.771
Reklasifikacija	-	-	-	-	-	-	-
Otpisi i obezvređenje	-	(58.200)	(5.553)	-	-	(15.461)	(79.214)
Raskid ugovora IFRS 16	-	-	-	-	(90.679)	-	(90.679)
Stanje 31. decembra 2023. godine	<u>457.743</u>	<u>237.387</u>	<u>802.477</u>	<u>105.107</u>	<u>526.640</u>	<u>1.350.846</u>	<u>3.480.201</u>
Sadašnja vrijednost							
31. decembar 2022. godine	<u>4.329.910</u>	<u>118.532</u>	<u>291.629</u>	<u>17.261</u>	<u>494.438</u>	<u>1.059.933</u>	<u>6.311.703</u>
31. decembar 2023. godine	<u>4.264.432</u>	<u>139.273</u>	<u>257.675</u>	<u>1.435</u>	<u>379.444</u>	<u>984.343</u>	<u>6.026.600</u>

GRAĐEVINSKI OBJEKTI NAMIJENJENI PRODAJI

	U BAM	
	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Stalna sredstva namijenjena prodaji	-	524.929
Ispravka vrijednosti	-	(137.862)
	-	387.067

Nekretnine, koje su u 2022. godini bile na poziciji građevinskih objekata namijenjenih prodaji u prvom polugodištu 2023. godinu su prodane.

DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	U BAM	
	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Dugoročni finansijski plasmani (depoziti)		
Atos Bank a.d.. Banja Luka	1.000.000	-
Addiko banka a.d. Banja Luka	500.000	1.600.000
Raiffeisen bank d.d. Sarajevo	-	805.000
	1.500.000	2.405.000
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju		
HOV koje služe za pokriće tehničkih rezervi neživotnih osiguranja- Obveznice Vlade Republike Srpske	8.604.385	7.701.870
HOV koje služe za pokriće Garantnog fonda Republike Srpske- Obveznice Vlade Republike Srpske	1.400.000	1.600.000
Akcije Telekoma Srpske	13.090	17.820
Korporativne Obveznice	630.081	734.483
OIF Triglav obveznički	499.336	-
	11.146.892	10.054.173
Ostali dugoročni finansijski plasmani		
Rezervni fond Biroa zelene karte	400.000	400.000
Fond za nakandu šteta Biroa zelene karte	171.630	171.630
	571.630	571.630
UKUPNO	13.218.522	13.030.803

POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PREMIJE

	31. decembar 2023.	U BAM 31. decembar 2022.
Potraživanja po osnovu premije neživotnih osiguranja	1.049.421	1.045.038
Potraživanja po osnovu zelenih karti	223	156
Potraživanja iz inostranstva po osnovu učešća u naknadi šteta (saosiguranja, reosiguranja i retrocesija) Zavarovalica Triglav d.d.	87.117	-
Potraživanja iz inostranstva po osnovu učešća u naknadi šteta (saosiguranja, reosiguranja i retrocesija)Re dd	1.289.428	447.243
	<u>2.426.189</u>	<u>1.492.437</u>
Minus: Ispravka vrijed. potraživanja za premiju	(152.174)	(167.146)
	<u>2.274.015</u>	<u>1.325.291</u>

Kretanja na ispravci vrijednosti potraživanja po osnovu premije i ostalih potraživanja

	Ispravka potraživanja po osnovu premije.	Ispravka ostalih potraživanja
Stanje na 1. januar 2022 godine	351.928	191.544
Povećanja u toku godine		
Smanjenje u toku godine	(146.191)	(6.483)
Konačan otpis	<u>(38.591)</u>	<u>(3.853)</u>
Stanje na dan 31. decembra 2022. godine	<u>167.146</u>	<u>181.208</u>
	-	-
Povećanja u toku godine		
Smanjenje u toku godine	(9.862)	(7.561)
Konačan otpis	<u>(5.110)</u>	-
Stanje na dan 31. decembar 2023 godine	<u>152.174</u>	<u>173.647</u>

OSTALA POTRAŽIVANJA

	U BAM	
	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Potraživanja po osnovu prava na regres	176.503	184.088
Potraživanja za kamatu	199.302	136.765
Potraživanja po osnovu ulaganja	14.892	11.001
Potraživanja od zaposlenih	1.303	1.955
Potraživanja od Bira zelene karte u BiH	1.327	1.330
Ostala potraživanja	2.577	17.456
	395.904	352.595
Ispravka vrijednosti ostalih potraživanja	(173.646)	(181.208)
	222.258	171.387

KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	U BAM	
	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Kratkoročni finansijski plasmani (depoziti)		
Atos Bank a.d. Banja Luka	-	500.000
Raiffeisen bank d.d. Sarajevo	805.000	-
Addiko banka a.d. Banja Luka	1.600.000	500.000
	2.405.000	1.000.000

GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

	U BAM	
	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Žiro račun	706.918	1.206.487
Devizni računi	41.446	158.110
	748.364	1.364.597

AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	U BAM	
	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Razgraničeni troškovi pribave osiguranja	1.704.317	1.241.598
Prenosna premija saosiguranja i reosiguranja koja pada na teret saosigurovača i reosigurovača	1.478.168	987.407
Rezervisanja po osnovu troškova reosiguranja	2.061.463	1.602.607
Razgraničeni troškovi-unaprijed plaćeni troškovi i akontacija poreza na dobit	289.139	133.577
Ukalkulisani troškovi MSFI 17	621.003	-
	6.154.090	3.965.189

KAPITAL I REZERVE

	31. decembar 2023.	U BAM 31. decembar 2022.
Akcijski kapital	9.334.000	9.334.000
Nerealizovani dobitci/gubici po fin.sred.raspoloživih za prodaju	(215.705)	371.432
Zakonska rezerva	70.133	65.946
Emisiona premija	512.209	512.209
Neraspoređeni dobitak/gubitak ranijih godina	79.548	-
Rezultat tekućeg perioda	29.333	83.735
Ukupni kapital	9.809.518	10.367.322

Struktura akcijskog kapitala Društva na dan 31. decembra 2023. godine sastojala se od 100% vlasništva nad akcijama od strane Triglav osiguranje d.d. Sarajevo.

Društvo je dana 19.08.2022. godine izvršilo dokapitalizaciju u iznosu 1.955.800 KM, tako da ukupan broj akcija Društva iznosi 4.667. Dana 28.08.2023. godine izvršena je transakcija, kojom je vlasništvo nad akcijama Triglav osiguranja, ad Banja Luka prešlo sa Triglava INT na Triglav osiguranje d.d. Sarajevo.

Zakonske rezerve u iznosu od 70.133 KM nastale su izdvajanjem iz akcijskog kapitala i dijelom iz dobiti Društva na osnovu Zakona o privrednim društvima koji definiše da se ove rezerve izdvajaju iz dobiti sve dok rezerva ne dostigne iznos od 10% osnovnog kapitala.

Nerealizovani dobitci na dan 31. decembar 2023. godine u iznosu od -215.705 KM odnose se na gubitke po osnovu smanjenja fer vrijednosti HOV koje su klasifikovane kao finansijska imovina raspoloživa za prodaju.

Društvo je na dan 31. decembar 2023. godine imalo pozitivnu zaradu po akciji u iznosu od 6,29 KM.

DUGOROČNA REZERVISANJA

	31. decembar 2023.	U BAM 31. decembar 2022.
Rezervisanja za nagrade i druge beneficije zaposlenih	185.468	171.952
	185.468	171.952

DUGOROČNE OBAVEZE

	31. decembar 2023.	U BAM 31. decembar 2022.
Dugoročne oobaveze:		
Zavarovalnica Triglav d.d. Ljubljana	1.641.300	1.797.861
Obaveze po osnovu najma MSFI 16	401.522	524.488
	-	-
	2.042.822	2.322.349
Tekuće dospijeće:		
Zavarovalnica Triglav d.d. Ljubljana	161.718	156.560
Obaveze po osnovu najma MSFI 16	140.282	137.935
	302.000	294.494
	1.740.822	2.027.855

KRATKOROČNE OBAVEZE

	31. decembar 2023.	U BAM 31. decembar 2022.
Obaveze prema dobavljačima	105.835	135.927
Obaveze prema ino dobavljačima	29.692	12.558
Ukalkulisane obaveze (premija reosiguranja Bosna reosiguranje d.d. Sarajevo, Biro ZK i ostali tekući troškovi)	343.418	372.332
Obaveze za premiju saosiguranja i reosiguranja u zemlji i inostranstvu	834.292	563.521
Obaveze po osnovu šteta	7.767	9.443
Obaveze za neto zarade i uplate u penzioni dobrovoljni fond	136.948	130.896
Obaveze za poreze na zarade zaposlenih	9.444	7.738
Obaveza za doprinose na zarade zaposlenih	61.425	59.354
Primljeni avansi	130.062	102.345
Obaveze po osnovu poreza na zakup	47.489	20.385
Obaveze prema fizičkim licima naknade po ugovorima	18.379	14.868
Obaveze za porez iz rezultat	-	38.277
Obaveze za doprinose za rehabilitaciju, vodni doprinos, obaveze za sindikat i fond solodarnosti	302	283
Ostale obaveze	16.115	13.252
	1.741.168	1.481.179

PRENOSNE PREMIJE

	31. decembar 2023.	U BAM 31. decembar 2022.
Stanje prenosne premije na početku godine	7.465.902	6.095.042
Povećanje prenosne premije osiguranja	2.504.392	999.396
Povećanje/ (smanjenje) prenosne premije saosiguranja	490.761	371.463
	<hr/>	<hr/>
Stanje prenosne premije na kraju godine	10.461.055	7.465.902

REZERVISANJE ZA ŠTETE

	31. decembar 2023.	U BAM 31. decembar 2022.
Rezervisanja za štete - neživot	<hr/>	<hr/>
Rezervisanje za prijavljene štete	4.115.242	3.414.480
Rezervisanje za nastale neprijavljene štete	2.109.346	2.044.285
Rezervisanje za troškove obrade šteta	306.860	334.490
	<hr/>	<hr/>
	6.531.448	5.793.255

Kretanje na rezervisanjima za štete neživotnog osiguranja u poslovnoj 2022. i 2023. godini može se prikazati na sljedeći način:

Kretanje rezervisanja za štete neživotnog osiguranja	Rezervisanja za nastale neprijavljene štete	Rezervisanja za nastale prijavljene nelikvidirane štete	Rezervisanje za direktne i indirektno troškove obrade šteta	Ukupno
Stanje, 1. januar 2022. godine	2.065.691	4.406.524	291.903	6.764.118
Povećanje rezervisanja na teret reosiguravanja	-	(836.319)	-	(836.319)
Povećanje rezervisanja u toku godine	-	-	42.588	42.588
Smanjenje rezervisanja u toku godine	(21.406)	(155.725)	-	(177.131)
Stanje, 31. decembar 2022.	2.044.285	3.414.480	334.490	5.793.255
Povećanje rezervisanja na teret reosiguravanja	-	458.856	-	458.856
Povećanje rezervisanja u toku godine	65.061	241.906	-	306.967
Smanjenje rezervisanja u toku godine	-	-	(27.630)	(27.630)
	2.109.346	4.115.242	306.860	6.531.448
Stanje, 31. decembar 2023.	2.109.346	4.115.242	306.860	6.531.448

PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	31. decembar 2023.	U BAM 31. decembar 2022.
Doprinos za preventivu	-	192.439
	-	192.439

OSTALA PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	31. decembar 2023.	U BAM 31. decembar 2022.
Stanje URR na početku godine	4.871	162.764
Povećanje/(smanjenje) URR	5.455	(157.893)
Stanje URR na kraju godine	10.326	4.871

Napomena - ukalkulisani troškovi

U sklopu grupe 49 prikazani su ukalkulisani troškovi u iznosu od 638.377 KM. Društo je za decembar 2023. godine ukalkulisalo troškove sprovođenja osiguranja, čiji je pregled dat u nastavku:

	U BAM 31. decembar 2023.
Troškovi neto zarada zaposlenih	141.020
Troškovi poreza i doprinosa za zarade zaposlenih	73.000
Troškovi amortizacije nekretnine, oprema, motorna vozila i nematerijalna ulaganja	-
Trošak amortizacije prava na upotrebu (fizička i pravna lica, automobili)	12.824
Troškovi zakupa	253.222
Troškovi reprezentacije	300
Troškovi reklame i propagande	15.783
Troškovi materijala, goriva,energije i komunalnih usluga	22.100
Troškovi telefona, interneta i poštanskih usluga	7.050
Troškovi provizija	44.793
Troškovi održavanja	8.648
Troškovi beneficija zaposlenih	-
Troškovi advokatskih i aktuarskih usluga i notari	15.038
Troškovi poreza na nepokretnosti, poreza na dodatnu vrijednost, taksu i poreza po odbitku	100
Troškovi doprinosa za vode, fond solidarnosti i ostalo	-
Troškovi ugovora o djelu, autorski usluga, privremenim i povremenim poslovima, Upravnog odbora i ostalih ugovora	23.302
Troškovi službenih putovanja (noćenja, pitarina, upotreba vlastitog auta i sl.)	-
Troškovi premije osiguranja	605
Troškovi platnog prometa	-
Troškovi sponzorstva i donatorstva	61
Troškovi stručnog obrazovanja zaposlenih	-
Ostali troškovi	20.532
	638.378

Napomena – vanbilansna evidencija

U okviru vanbilansne evidencije Društva evidentirana je obaveza po osnovu revolving kredita od Zavarovalnice Triglav d.d. Ljubljana u iznosu od 2.542.579 KM.

8. POKAZATELJI DRUŠTVA

	01-12 2023
Rashodni količnik	69,9%
Čisti štetni količnik	37,4%
Kombinovani količnik	107,3%
Koeficijent likvidnosti	2,33
Adekvatnost kapitala	132,5%

9. POVEZANA PRAVNA LICA

Društvo je u toku 2023. godine imalo sljedeće transakcije sa povezanim licima:

	31. decembar 2023.	U BAM 31. decembar 2022.
BILANS USPJEHA		
PRIHODI		
Provizija po osnovu ugovora o reosiguranju		
Triglav Re d.d. Ljubljana	780.655	736.775
Zavarovalnica Triglav d.d. Ljubljana	188.204	139.678
Prihodi po osnovu učešća u štetama iz reosiguranja u zemlji i inostranstvu		
Zavarovalnica Triglav d.d. Ljubljana	459.902	339.265
Triglav Re d.d. Ljubljana	1.289.311	447.243
Prihodi po osnovu ostalih osiguranja imovine		
Triglav osiguranje d.d. Sarajevo	43.336	49.676
Ostali prihodi		
Zavarovalnica Triglav d.d. Ljubljana	10.573	20.027
Triglav osiguranje d.d. Sarajevo	1.986	3.891
Prihodi od zakupnina nekretnina		
Triglav osiguranje d.d. Sarajevo	10.200	9.500
Triglav savjetovanje d.o.o. (PJ BL)	1.500	-
Dobici od prodaje nekretnina		
Triglav upravljanje nekretninama d.o.o.	89.567	-
UKUPNI PRIHODI	2.875.234	1.746.055
RASHODI		
Rashodi po osnovu premije reosiguranja		
Triglav Re d.d. Ljubljana	1.606.650	1.407.657
Zavarovalnica Triglav d.d. Ljubljana	2.468.720	1.788.829
Rashodi po osnovu premije saosiguranja		
Triglav osiguranje d.d. Sarajevo	46.642	16.946
Rashodi kamate		
Zavarovalnica Triglav d.d. Ljubljana	54.521	53.380
Rashodi uslužnih šteta		
Triglav osiguranje a.d.o. Beograd	1.995	5.420
Triglav osiguranje d.d. Zagreb	782	6.658
Triglav osiguranje d.d. Sarajevo	4.496	1.957
Lovćen osiguranje a.d. Podgorica	782	1.174
Ostali rashodi		
Triglav osiguranje d.d. Zagreb	2.836	-
Zavarovalnica Triglav d.d. Ljubljana	21.140	24.540
Lovćen osiguranje a.d. Podgorica	16.786	15.276
Triglav savjetovanje d.o.o. (PJ BL)	799	-
Triglav upravljanje nekretninama d.o.o.	7.611	-
UKUPNI RASHODI	4.233.760	3.321.837

10. DONACIJE DRUŠTVA

Triglav osiguranje, ad je društvo prepoznatljivo po društveno odgovornom ponašanju, a u 2023. godini doniralo je novčana sredstva u iznosu od 2.924 KM.

Donacije Društva bile su usmjerene u sljedeće aktivnosti:

- Cocollino s.p. Saša Božić u iznosu od 1.034 KM;
- Donacija Sindikalnoj organizaciji Društva u iznos od 1.000 KM;
- Donacije osnovnim školama u iznosu od 890 KM.

11. DOGAĐAJI NAKON DANA BILANSA

Nije bilo drugih događaja nakon izvještajnog perioda koji bi zahtijevali korekcije ili dodatna objelodanjivanja, u skladu sa MRS 10 "Događaji nakon izvještajnog perioda", kao ni razvoja takvih događaja koji bi za posljedicu mogli imati štetu po finansijski položaj i poslovne djelatnosti Društva.

12. PROCJENA OČEKIVANOG BUDUĆEG RAZVOJA DRUŠTVA

Misija: Stvaramo sigurniju budućnost.

Vizija: Uspostavljanje standarda izvanrednog korisničkog iskustava, bez izuzetka – uvijek i svugdje.

Ključni strateški ciljevi po aspektima:

- Fokusiranost na klijente
  - Našim klijentima želimo pružiti uslugu na profesionalan način,
  - Unapređenje ponude proizvoda i usluga putem različitih kanala, razvijajući proizvode koji odgovaraju potrebama klijenata,
  - Razvoj i implementacija inovativnih i digitalnih proizvoda i usluga,
  - Nudimo klijentima osjećaj sigurnosti pod sloganom „sve će biti u redu“, te nas odlikuje lakoća poslovanja, brzi i predvidljivi procesi i transparentnost postupaka,
- Podržavamo razvoj naših partnera
  - Težimo da ostvarimo dugoročne veze sa našim poslovnim partnerima, širenjem mreže povezanih usluga,
  - Omogućavamo partnerima da podignu nivo profesionalizacije pružanja usluga i fokusiraju se na ključne aktivnosti,
- Obezbeđujemo okruženje koje omogućava razvoj zaposlenih
  - Kontinuirana briga o svojim zaposlenima koja se manifestuje kroz dobru i podsticajnu radnu okolinu, edukaciju i razvoj zaposlenih,
  - Ulaganja u razvoj novih znanja i vještina zaposlenih,
  - Stvaranje kreativne i inovativne organizacije koja podstiče produktivnost zaposlenih, razvijanjem novih ideja, ali i njihovom implementacijom u praksi,
- Stabilna, sigurna i profitabilna investicija za naše investitore
  - Ulazimo u top 5 osiguravača na tržištu Republike Srpske,
  - Tražimo prilike na tržištu i djelujemo proaktivno,
  - Naši su procesi štedljivi, jednostavni, tehnološki napredni i isplativi,
  - Ostajemo sigurna i stabilna investicija.

13. AKTIVNOSTI U VEZI SA ISTRAŽIVANJEM I RAZVOJEM

U 2023. godini su održane brojne radionice, seminari i susreti, u cilju osposobljavanja i usavršavanja zaposlenih. Teme i područja rada bili su raznovrsni i odnosili su se na prodaju i preuzimanje rizika, razvoj proizvoda, reosiguranje, IT, IFRS 17, upravljanje ljudskim resursima, robna marka poslodavca, usklađenost poslovanja, back office, štete i marketing. Od internih obuka obrađene su teme iz područja zaštite na radu i bolesti izazvane radom na računaru, zaštita od požara, održivi razvoj, novi proizvodi Društva, te druge prodajne teme. Jedan zaposleni je učestvovao u programu stručne prakse, organizovanom od strane Zavarovalnice Triglav d.d. putem kojeg su prenesena znanja i iskustva na području prodaje.

Za rukovodioci na B-1 nivou organizovana je Hansen Back obuka koju su vodili Jože Lenič i Aaron Marko. Takođe za perspektivne zaposlene organizovana je obuka na kojoj je obrađena tema emocionalne inteligencije koju je vodila Mojca Balanč.

U okviru projekta transformacije organizacione kulture nastavljen je coaching za rukovodioce, kao i kontinuirana edukacija dva interna coach-a.

U 2023. godini završen je projekat Gecko HRM. Nastavljamo sa korištenjem implementiranih modula Gecko HRM.

Društvo će nastaviti da ulaže u edukaciju i razvoj zaposlenih, kroz interne i eksterne oblike usavršavanja. Nastaviće se i coaching rukovodilaca, te sprovođenje mjera za poboljšanje organizacione kulture.

Pored kadrovskog programa, implementirana su i WorkNet digitalna rješenja za arhiviranje poslovne dokumentacije i podnošenje zahtjeva za nabavku (eDMS i eNabavka). Takođe, Društvo će nastaviti da ulaže u digitalizaciju sistema nadogradnjom WorkNet rješenja za eNabavku i Ticketing sistem.

Tokom 2023. godine u toku je projekat implementacije Office365 i povezivanja na MS tenant ZT. Izveden je niz aktivnosti neophodnih za uspješan završetak ovog projekta. Uporedo sa ovim aktivnostima izvršen je upgrade AD infrastrukture na lokaciji Društva, što je bio neophodan preduslov za uspješan projekt implementacije O365. Zbog neplaniranih teškoća i povećanih troškova u završnom dijelu Projekta, na koje Društvo nije moglo uticati, i vlasničke transformacije, nakon cost-benefit analize, očekuje se poslovna odluka o statusu pomenutog Projekta.

Krajem 2023. godine, u oblasti informacionih tehnologija (IT) uspješno je izvedeno DRP testiranje na nivou Grupe Triglav, gdje je fokus bio na provjeri neprekidnosti rada IS, mrežne infrastrukture i pratećih servisa kod svih članica Grupe.

14. INFORMACIJE O OTKUPU SOPSTVENIH AKCIJA

Triglav osiguranje, ad nije imalo otkup sopstvenih akcija tokom 2023. godine.

15. POSLOVNI SEGMENTI DRUŠTVA

Informacija o segmentu

Operativni segment je komponenta Društva koja je dio poslovne aktivnosti sa kojom Društvo generiše prihode i rashode, uključujući prihode i rashode povezane sa transakcijom sa bilo kojom komponentom Društva. S obzirom da Društvo u svom portfoliju ima samo neživotno osiguranje, u skladu sa tim vrši izvještavanje po osnovu samo jednog segmenta poslovanja. Izvještavanje po jednom segmentu se redovno prati od strane Izvršnog odbora, odnosno Upravnog odbora.

Proizvodi, usluge i glavni kupci

Osnovna djelatnost Društva je neživotno osiguranje, a najznačajnije aktivnosti po obuhvatu premijskog prihoda su osiguranje motornih vozila, osiguranja imovine, osiguranje od nezgode, osiguranja od odgovornosti i putno zdravstveno osiguranje. U okviru ovih vrsta osiguranja Društvo u ponudi ima širok asortiman proizvoda, koje nudi isključivo na tržištu osiguranja Republike Srpske.

Društvo ostvaruje prihode po osnovu prihoda od premije osiguranja, prihode od ulaganja, te ostale prihode.

Društvo saraduje sa nekoliko vodećih lokalnih banaka, javnih ustanova i preduzeća.

Geografski segment

Društvo posluje na tržištu osiguranja Republike Srpske, odnosno u šest filijala (Banja Luka, Gradiška, Doboj, Bijeljina, Prijedor i Pale) i u svakoj filijali ostvaruje prihode i rashode. Pri izvještavanju po geografskim oblastima, prihodi od premije osiguranja se alociraju po lokaciji osiguranika, a sva sredstva su investirana na tržištu Republike Srpske.

16. UPRAVLJANJE RIZICIMA U DRUŠTVU

Upravljanje rizicima u Društvu zasnovano je na Strategiji preuzimanja i upravljanja rizicima te pripadajućim politikama i metodologijama upravljanja rizicima. Poštujući regulatorni okvir Agencije za osiguranje Republike Srpske, Zakon i podzakonske akte, Strategija je zasnovana na regulatornom okviru Solventnost II, koji je obavezan za osiguravajuća društva koja djelatnost obavljaju na teritoriji Evropske unije.

Osnovne vrste rizika kojima se Društvo u svom poslovanju izlaže su: osiguravajući, tržišni, kreditni, likvidnosti, operativni i nefinansijski rizici.

Izvještaji kojima Društvo definiše svoju poziciju sa aspekta upravljanja rizicima su: Poslovni izvještaj Društva, Izvještaj o rizicima, Izvještaj o vlastitoj ocjeni rizika i solventnosti, Izvještaj o operativnim štetnim događajima i Izvještaj o usklađenosti sistema upravljanja rizicima sa Minimalnim standardima Grupe Triglav.

Kapitalna adekvatnost i profil rizika Društva

16.1. Regulatorna kapitalna adekvatnost

Regulatornu kapitalnu adekvatnost Društvo izračunava u skladu sa Zakonom o društvima za osiguranje („Službeni glasnik RS“, br. 17/05, 74/10 i 58/19) i Pravilnikom o elementima i kontroli margine solventnosti prema režimu Solventnost 1.

KAPITALSKA ADEKVATNOST	31.12.2023	30.9.2023	31.12.2022	Promjena indikatora	Promjena indikatora	Limit	Vrsta limita
	1	2	3	1/2	1/3		
Raspoloživi kapital	9.248.521	9.251.581	9.224.557	▼	▲		
SCR	7.000.000	7.000.000	7.000.000	▶	▶		
SCR količnik po S1	132,12%	132,17%	131,78%	▼	▲	100%	Zakon

Društvo je, kao i u ranijem periodu, na dan 31.12.2023. godine zadržalo nivo adekvatnosti kapitala koji je iznad propisane adekvatnosti.

Treba napomenuti da je u toku 2022. godine, u skladu sa Pravilnikom o načinu obračuna kapitala i adekvatnosti kapitala društava za osiguranje Agencije za nadzor Rs, stupila je na snagu odredba iz člana 10. (da minimalni kapital ne može biti manji od 4 miliona BAM za vrste osiguranja od 10. do 15.), čime ukupni kapital Društva mora biti minimalno 7 miliona BAM.

16.2. Kapitalska adekvatnost prema režimu S2

Društvo, za potrebe Solventnosti 2 (u daljem tekstu: S2), izračunava kapitalsku adekvatnost na osnovu standardne formule i Delegirane Uredbe Komisije (EU).

KAPITALSKA ADEKVATNOST	31.12.2023	30.9.2023	31.12.2022	Promjena indikatora	Promjena indikatora	Limit	Vrsta limita
	1	2	3	1/2	1/3		
Osnovna sredstva za pokriće SCR	13.371.105	13.266.945	13.179.441	▲	▲		
SCR po S2	10.543.811	10.676.709	10.120.384	▼	▲		
SCR količnik po S2	126,81%	124,26%	130,23%	▲	▼	110%	Apetit

Kao što se može uočiti, na 31.12.2023. godine, prema režimu S2, Društvo je imalo dovoljno raspoloživog kapitala za pokriće kapitalnih zahtjeva u skladu sa istim a zabilježeni tzv. 'solvency ratio' je i viši od apsolutnog željenog minimuma.

U odnosu na prethodni kvartal nije bilo bitnijih promjena (rast od cca +0,4%) uz činjenicu da se ekonomski kapital smanjio za cca -0,9% a zahtjevi za kapitalom za cca -1,2%.

U odnosu na isti period prethodne godine došlo je do određenog smanjenja (cca – 3,4%) usljed rasta većeg rasta zahtjeva za kapitalom (cca + 4,2%), prije svega, u dijelu osiguravajućih rizika u odnosu na rast raspoloživih sredstava (cca +0,7%).

Sve dok je na snazi režim Solventnost 1, eventualna prekoračenja prema režimu S2 su definisana u cilju poboljšanog (unaprijeđenog) upravljanja kapitalom, odnosno informativnog su karaktera i eventualne aktivnosti se tretiraju kao potencijalne.

16.3. Profil rizika

U skladu sa poslovnim modelom Društva, najznačajniji rizici koje Društvo preuzima u svom poslovanju su rizik neplaćanja suprotne strane, tržišni i osiguravajući rizici. Profil rizika Društvo prati na osnovu razumijevanja preuzetih i potencijalnih rizika koje mjeri i procjenjuje u skladu sa kriterijumima adekvatnosti kapitala (Solventnost 2), vlastitim internim metodologijama i pokazateljima.

Solvency Capital Requirement - for undertakings on Standard Formula	Net solvency capital requirement	Net solvency capital requirement	Net solvency capital requirement
	31.12.2023	30.9.2023	31.12.2022
	1	2	3
Market risk	7.524.320	7.725.361	7.304.472
Counterparty default risk	728.787	1.128.186	1.399.532
Life underwriting risk	10.351	8.565	7.586
Health underwriting risk	1.566.784	1.642.954	1.641.771
Non-life underwriting risk	4.646.210	4.272.139	3.686.611
Diversification	-3.925.971	-4.057.970	-3.914.750
Intangible asset risk			
Basic Solvency Capital Requirement	10.550.480	10.719.234	10.125.222

Calculation of Solvency Capital Requirement	Net solvency capital requirement	Net solvency capital requirement	Net solvency capital requirement
	31.12.2023	30.9.2023	31.12.2022
	1	2	3
Operational risk	426.407	398.669	348.890
Loss-absorbing capacity of technical provisions			
Loss-absorbing capacity of deferred taxes	-433.076	-441.194	-353.728
Capital requirement for business operated			
Solvency capital requirement excluding capital add-on	10.543.811	10.676.709	10.120.384
Capital add-on already set			
Solvency capital requirement	10.543.811	10.676.709	10.120.384

Profil rizika Društva se, u određenoj mjeri, promijenio, u odnosu na prethodni kvartal, u smislu drugačije raspodjele izloženosti rizicima (ukupni zahtjevi za kapitalom nisu se bitnije promijenili). U posmatranom periodu došlo je do rasta izloženosti rizicima neživotnih osiguranja a sa druge strane došlo do smanjenja izloženosti kreditnim i tržišnim rizicima.

U odnosu na isti period prošle godine profil rizika promjenjen je značajno, prvenstveno zbog povećanja učešća rizika neživotnih osiguranja (rast rizika odustajanja i premijskog i rizika rezervi usljed rasta portfelja) i tržišnih rizika (valutnog rizika) i značajnog smanjenja izloženosti kreditnim rizicima.

Tržišni rizici

Značajan dio poslovanja Društva odnosi se na upravljanje sredstvima u svrhu pokrića svih obaveza koje proizilaze iz poslova osiguranja, upravljanje kapitalnim potrebama i osiguranje odgovarajućeg povrata na kapital. U tom segmentu poslovanja, Društvo se izlaže tržišnim rizicima koji su uglavnom povezani sa izloženošću različitim vrstama finansijskih ulaganja. Tržišni rizici su rizici od nastanka gubitka uslijed nepovoljne promjene tržišnih varijabli, koje mogu negativno uticati na finansijski položaj Društva.

Market risk	31.12.2023	30.9.2023	31.12.2022
Interest rate risk	287.162	438.775	421.266
Spread risk	1.295.626	1.406.043	1.400.399
Equity risk	6.605	5.972	8.194
Currency risk	639.044	460.396	152.436
Property risk	1.599.088	1.529.236	1.535.474
Market risk concentrations	6.983.515	7.211.562	6.811.232
Diversification within market risk module	-3.286.720	-3.326.622	-3.024.529
Total market risk	7.524.320	7.725.361	7.304.472

Rizik koncentracije

Rizik od tržišne koncentracije je dodatni rizik od nastanka gubitka, koji se može pojaviti uslijed nedovoljne diverzifikacije portfolija ulaganja ili veće izloženosti riziku neplaćanja od strane jednog izdavača vrijednosnih papira, odnosno drugih finansijskih instrumenata ili grupe povezanih izdavača.

Zahtjev za kapitalom na dan 31.12.2023. godine u dijelu tržišnog rizika koncentracije u određenoj mjeri smanjio se u odnosu na prethodni kvartal prvenstveno usljed promjene strukture ulaganja (smanjenje vrijednosti ulaganja u (državne) obveznice (cca -3,2%); rast ostalih ulaganja (investicioni fond: Triglav obveznički)). U odnosu na isti period prethodne godine, zahtjev za kapitalom povećao se usljed veće vrijednosti svih vrsta ulaganja (državne obveznice (cca +7,9%, korporativne cca +15,35% i ostala ulaganja cca +4,7%).

Rizik imovine

U odnosu na prethodni kvartal kao i u odnosu na prethodnu godinu izloženost riziku nekretnina veća je usljed, prije svega, veće vrijednosti nekretnina za vlastitu upotrebu (cca +3,9%) uz veću vrijednost i ulaganja u ostale nekretnine te uz manju vrijednost prava na nekretnine (indeks 76,74).

Rizik raspona

Razlika između profitabilnosti kreditno rizikovanog i nerizikovanog (odnosno skoro nerizikovanog) vrijednosnog papira naziva se kreditni raspon (kreditna marža) (credit spread). Kreditne marže se mijenjaju s obzirom na percepciju ulagača, odnosno rizičnošću pojedinačne vrste investicije, odnosno izdavača. Kreditni raspon (marža) je dodatni prinos koji investitor zahtijeva zbog povećanog rizika ili zbog dugoročnosti, loše bonitetne ocjene, nelikvidnosti itd.

Izloženost riziku kreditnog raspona, izražena kroz tzv. regulatornu ocjenu rizika, na kraju 2023. godine, smanjila se u odnosu na prethodni kvartal za cca -7%, usljed manje vrijednosti ulaganja u državne obveznice (dospjeće tri obveznice krajem godine u iznosu uz rast ulaganja investicionog fonda u državne obveznice) Istovremeno, zabilježen je određen rast korporativnih obveznica (investicioni fond (cca +240 hiljada BAM) i depoziti (cca +41 hiljadu BAM)). U odnosu na isti period prošle godine, zahtjevi za kapitalom su također manji (cca -8%).

Valutni rizik

Valutni rizik je rizik od gubitka koji nastaje zbog nepovoljne promjene deviznih kurseva. Na visinu valutnog rizika utiču visina otvorene devizne pozicije u stranoj valuti (tj. valutna neusklađenost sredstava i obaveza), nepostojanost pojedinačnih deviznih kurseva i likvidnost tržišta za pojedinačne valute, što su i glavni elementi valutnog rizika.

U odnosu na prethodni kvartal zabilježeno je povećanje zahtjeva za kapitalom usljed veće izloženosti riziku uzrokovane većom razlikom između EUR sredstava (rast od cca 547 hiljada) i obaveza (smanjenje od cca -167 hiljada EUR obaveza).

Rizik kamatne stope

Rizik od promjene kamatne stope ili kamatni rizik je rizik od nastanka gubitka zbog promjenjivosti kamatne stope koji utiče na promjene vrijednosti kamatno osjetljivih stavki sredstava i obaveza. Glavni elementi su neslaganje perioda u kojem se kamatna stopa ponovo definiše (engl. »Repricing gap«), pomak krivulje profitabilnosti, bazični rizik i sadržane opcije u kamatno osjetljivim stavkama.

Zahtjev za kapitalom u dijelu izloženosti riziku kamatne stope manji je za cca -34,5% u odnosu na prethodni kvartal zbog manje vrijednosti razlike između kamatno osjetljivih sredstava i kamatno osjetljivih obaveza prije stresiranja (sredstava +3%; obaveze +2,4%) u odnosu na stresiranu razliku na gore (sredstava -3,1%; obaveze -2,5%).

Inače, kamatno osjetljiva sredstava (prije šokiranja) manja su za cca -366 hiljada BAM (manja vrijednost ulaganja u obveznice za cca 346 hiljada BAM (dospjeće obveznica) dok su udjeli RE u štetama manji za cca 560 hiljada BAM) u odnosu na prošli kvartal. Sa druge strane kamatno osjetljive obaveze veće su za cca 300 hiljada BAM što je za posljedicu imalo smanjenje neto izloženosti riziku kamatnih stopa od cca 152 hiljade BAM. U odnosu na prošlu godinu zahtjev za kapitalom je također manji.

Rizik vlasničkih vrijednosnih papira

Rizik promjene cijena vlasničkih vrijednosnih papira ili dioničarski rizik proizilazi iz izloženosti prema vlasničkim vrijednosnim papirima i definiše se kao osjetljivost vrijednosti sredstava i obaveza na nepovoljne promjene vrijednosti ili nepredvidljivost tržišnih cijena vlasničkih vrijednosnih papira.

Društvo nije u bitnoj mjeri izloženo dioničkom riziku, koji predstavlja finansijska ulaganja u zavisna društva i u dionice, i na 31.12.2023. godine nije zabilježena bitnija promjena u odnosu na prethodni kvartal.

Kreditni rizik

Pojam kreditnog rizika je definisan kao rizik od nastanka gubitka koji je posljedica nemogućnosti dužnika da, iz bilo kojeg razloga, ispuní svoje finansijske ili ugovorne obaveze, djelimično ili u potpunosti.

Kreditni rizici	31.12.2023	30.9.2023	31.12.2022
	1	2	3
Reosiguranje	7.088.608	12.787.136	12.084.167
Finansijska ulaganja	748.365	1.258.405	1.364.597
Tip 1	689.603	1.090.120	1.331.516
Potraživanja	341.302	334.036	593.570
Finansijska ulaganja	0	0	0
Tip 2	51.195	50.105	89.036
SCR_CDR	728.787	1.128.186	1.399.532
% u ekonom. Kapitalu	5,49 %	8,43 %	10,62 %

Zahtjev za kapitalom u dijelu kreditnih rizika značajno se smanjio u odnosu na prethodni kvartal, prvenstveno u oba segmenta tipa 1. Kod kreditnih rizika tipa 1 zabilježeno je ukupno smanjenje, od čega, u segmentu reosiguranja smanjenje usljed smanjenja ukupne RE izloženosti (smanjenje najbolje ocjene udjela RE) a u finansijskom dijelu smanjenje usljed smanjenja novčanih sredstava).

U odnosu na isti period prošle godine izloženost kreditnim rizicima izražena zahtjevima za kapitalom također je manja uz određenu promjenu strukture izloženosti.

Rizici neživotnih osiguranja

Osiguravajući rizici su rizici od nastanka gubitka ili nepovoljne promjene u vrijednosti osiguravajućih obaveza uslijed neodgovarajućih premija i pretpostavki, uvažavanih u obračunu osiguravajuće-tehničkih rezervisanja. Društvo preuzima osiguravajuće rizike prilikom zaključenja ugovora o osiguranju, koji predstavljaju osnovnu djelatnost Društva.

Obaveze iz poslova neživotnih osiguranja	31.12.2023	30.9.2023	31.12.2022
	1	2	3
Vprem	10.939.377	9.432.552	8.416.667
Vres	3.404.229	2.860.449	2.957.730
Premijski i rizik rezervi	2.789.476	2.406.512	2.225.484
Rizik odsustajanja	2.684.436	2.684.222	1.882.431
Rizik katastrofe	1.964.626	1.768.347	1.768.349
Divezifikacija	-2.792.328	-2.586.942	-2.189.653
SCR_NL	4.646.210	4.272.139	3.686.611

Ukupni zahtjev za kapitalom neživotnih osiguranja, na kraju 2023. godine povećao se, u odnosu na prethodni kvartal usljed povećanja, prije svega, premijskog rizika (rast premijskog volumena) te rizika katastrofe (godišnji obračun).

U odnosu na prethodnu godinu, zahtjev za kapitalom je značajno veći usljed rasta izloženosti svim vrstama rizika i to zbog značajnog rasta rizika odustajanja (značajno manja najbolja ocjena premijskih rezervi prije tzv. stresiranja uz povećanje sredstava) te premijskog i rizika rezervi (rast i premije i šteta usljed rasta portfelja) kao i rizika katastrofe.

Rizici katastrofe

INDIKATORI neživotnih osiguranja	31.12.2023	30.9.2023	31.12.2022
	1	2	3
Non-life catastrophe risk - Summary			
Natural catastrophe risk	1.608.886	1.463.807	1.463.810
Windstorm	1.154.568	1.021.840	1.021.840
Earthquake	10.860	9.662	10.143
Flood	939.015	904.444	904.444
Hail	611.243	529.588	529.588
Subsidence	0	0	0
Catastrophe risk non-proportional property reinsurance	0	0	0
Man-made catastrophe risk	1.127.021	991.827	991.827
Motor vehicle liability	195.583	195.583	195.583
Marine	210.000	210.000	210.000
Aviation	60.000	250.000	250.000
Fire	832.491	832.491	832.491
Liability	79.258	71.409	71.409
Credit & Suretyship	696.348	375.138	375.138
Other non-life catastrophe risk	32.605	24.416	24.416
Total Non-life catastrophe risk after diversification	1.964.626	1.768.347	1.768.349

Rizici zdravstvenog osiguranja

Obaveze iz poslova zdravstvenih osiguranja	31.12.2023	30.9.2023	31.12.2022
	1	2	3
Vprem	713.236	708.023	686.651
Vres	163.565	143.300	143.908
Premijski i rizik rezervi	172.999	167.904	164.403
Rizik odsustajanja	19.777	26.839	27.005
Rizik katastrofe	1.514.156	1.592.175	1.592.175
Divezifikacija	-121.497	-119.257	-117.010
SCR_HLT	1.566.784	1.642.954	1.641.771

Ukupni zahtjev za kapitalom zdravstvenih osiguranja (sličnih neživotnim osiguranjima) smanjio se u odnosu na prethodni kvartal i u odnosu na prethodnu godinu usljed smanjenja rizika katastrofe.

Rizici životnih osiguranja

U segmentu životnih osiguranja iako ne pruža usluge osiguranja, Društvo se izlaže riziku životnih osiguranja u dijelu renti neživotnih osiguranja koje se zbog sličnih karakteristika smatraju dijelom životnih osiguranja prema S2 režimu.

Najbolja ocjena rezervi_ životna osiguranja

BE Technical provisions Life	31.12.2023	30.9.2023	31.12.2022
Annuities stemming from non-life insurance contracts and relating to insurance obligation other than health insurance obligations	358.435	296.611	259.711

U odnosu na prethodni kvartal kao i u odnosu na ranije periode došlo je do određenog rasta najbolje procjene tehničkih rezervi životnih osiguranja po S2 usljed pojave nove rente.

Zahtjevi za kapitalom_ životna osiguranja

Likvidnosni rizici

Likvidonosni rizik je rizik nastanka gubitka ako Društvo nije sposobno podmiriti sve dospjele finansijske obaveze i obaveze koje nastaju u slučaju pojave većih šteta, odnosno ako je prisiljeno da obezbjeđuje potrebna sredstva sa znatno većim troškovima od uobičajnih.

Društvo, prati rizik likvidnosti putem praćenja regulatornog koeficijenta likvidnosti i praćenjem tzv. sekundarnih indikatora likvidnosti: udio likvidnih sredstava u neto osiguravajućim-tehničkim rezervama i udio likvidnih sredstava u ukupnim obavezama Društva.

Parametri za izračun regulatornog koeficijenta likvidnosti definisani su Pravilnikom o načinu utvrđivanja i praćenja likvidnosti društava za osiguranje i reosiguranje Agencije za osiguranje Republike Srpske. Izračun sekundarnih indikatora likvidnosti zasniva se na jedinstvenoj metodologiji za definisanje likvidnih sredstava Grupe Triglav. Definisanje stepena likvidnosti finansijskih sredstava zasniva se na pravilima definisanja hijerarhije fer vrijednosti u tri nivoa: 1. vrednovanje na osnovu kotiranih cijena na funkcionalnim tržištima, 2. vrednovanje na osnovu cijena zasnovanih na javno dostupnim tržišnim podacima i 3. vrednovanje na osnovu cijena koje nisu dostigle gore navedene standarde.

Regulatorni koeficijent likvidnosti

Regulatorni koeficijent likvidnosti	31.12.2023	30.9.2023	31.12.2022	Limit	Ocjena rizika
Koeficijent likvidnosti	2,33	2,85	3,92	>1	■

Likvidnost Društva je, u skladu sa lokalnim propisima, još uvijek, na zadovoljavajućem nivou. Društvo je još 2021. godine izradilo Program mjera za rješavanje ugrožene likvidnosti. Program se precizno provodi i detaljno prati, te likvidnost Društva nije ugrožena. Plan likvidnosti se izrađuje na mjesečnom nivou, do 10. u mjesecu za tekući mjesec te se detaljno planira odliv sredstava po osnovu plaćanja obaveza iz poslova reosiguranja. Imajući u vidu navedeno, likvidnost Društva nije ugrožena u posmatranom periodu.

U odnosu na prethodni kvartal došlo je do smanjenja regulatornog koeficijenta likvidnosti (manja likvidna sredstva – značajno manja novčana sredstva na poslovnim računima Društva). U odnosu na prethodnu godinu zabilježeno je značajno smanjenje (također značajno manja novčana sredstva na poslovnim računima).

Kumulativni LCR (koeficijent pokrića likvidnosti) sa rezervama likvidnosti (u daljnjem tekstu: LCR) predstavlja središnji pokazatelj likvidnosnog rizika koji se koristi za mjerenje rizika za sva razdoblja.

LCR indikator_NL_31.12.2023	Mjesečni	Kvartalni	Godišnji	Limit*	Ocjena rizika
Osnovni scenario	85%	121%	90%	100,00%	■
Stresni scenario	109%	122%	108%	100,00%	■

LCR indikator_NL_30.09.2023	Mjesečni	Kvartalni	Godišnji	Limit	Ocjena rizika
Osnovni scenario	134%	135%	89%	100,00%	■
Stresni scenario	203%	161%	115%	100,00%	■

Prema osnovnom scenariju, Društvo ne ostvaruje adekvatnu mjesečnu i godišnju likvidnost dok je kvartalna likvidnost iznad očekivanog limita odnosno likvidne rezerve nisu dovoljne da pokriju kumulativni deficit (očekivane veće obaveze od očekivanih priliva). Prema dugoročnom scenariju likvidnost Društva je na adekvatnom nivou.

Likvidnost društva, u odnosu na prethodni kvartal, znatno je lošija usljed značajnog smanjenja tzv. likvidnosnog bafera (novčanih sredstava na poslovnim računima Društva). Neophodna je analiza predmetnog kretanja i sagledavanje mogućnosti povećavanja likvidnih sredstava.

Operativni rizici

Operativni rizik nastaje uslijed nedostataka ili grešaka (namjernih ili nenamjernih) u radu internih procesa, kontrola, sistema i ljudi ili vanjskih događaja. Definisane takođe obuhvata informacijske rizike, procesne pravne rizike, rizike usklađenosti, te rizik postupanja i modelski rizik, a ne obuhvata strateške rizike, kao ni sve rizike od gubitka ugleda (reputacijske rizike). U operativne rizike izuzetno mogu pripadati i rizici od strateških odluka, ali samo u slučajevima kad su usvojene strateške odluke neusklađene sa zakonodavstvom, regulatornim propisima, internim pravilima ili etičkim normama. Operativni rizik uključuje i rizik neodgovarajućeg planiranja, uspješnog provođenja projekata i efikasnog izvođenja izdvojenih poslova.

Operational risk	Total capital requirement			Index	Index
	31.12.2023	30.9.2023	31.12.2022	1/2	1/3
	1	2	3		
Total capital requirement for operational risk	426.407	398.669	348.890	▲	▲

Zahtjev za kapitalom Društva u dijelu operativnih rizika povećao se za cca 7% u odnosu na prethodni kvartal usljed, prije svega, povećanja zahtjeva za kapitalom baziranih na zarađenoj premiji (veća zarađena premija za prethodnih dvanaest mjeseci za cca +6%) kao i u odnosu na prethodnu godinu (cca +21,1%).

Na osnovu uspostavljenog izvještavanja, putem prikupljenih izvještaja o operativnim štetnim događajima nisu zabilježeni štetni događaji za Društvo.

Treba napomenuti da je Društvo, u vezi sa štetnim događajem prijavljenim u trećem kvartalu 2023. godine, primilo Rješenje drugostepenog Suda kojim se žalba AZORS- a odbija i potvrđuje prvostepeno rješenje (postupak koji je bio otvoren vezano za visinu kazne na koju se AZORS žalio). Obzirom da je sud odbio žalbu AZORS-a, a da je u međuvremenu Društvo platilo kaznu za prvi prekršaj i kaznu za drugi u iznosu koji je izrekao prvostepeni sud, to sa ovim rješenjem i odbijanjem AZORS-a društvo nema daljih obaveza .

Ukupna novčana kazna plaćena za oba prekršaja iznosila je 28.000 KM za TOBL i 7.000 KM za odgovorno lice.

To praktično znači da će iznos štetnog događaja biti upola manji nego je prvobitno iskazan na obrascu.

Osim toga, potencijalni štetni događaj, prijavljen u drugom kvartalu (upis hipoteke, u korist banke kao obezbjeđenje kredita koji je podigao vlasnik preostalog dijela zgrade i zemljišta na toj lokaciji, na nekretnini koju Društvo ima u vanknjižnom vlasništvu), za sada, uspješno je riješen s obzirom na to da je predmetna hipoteka obrisana iz zemljišnih knjiga. Treba napomenuti i to da potencijalni rizik nije u potpunosti otklonjen iako sudski spor oko vlasništva još uvijek ne postoji.

17. SAOSIGURANJE I REOSIGURANJE

U 2023. godini Društvo ima zaključene ugovore o reosiguranju sa reosiguravajućim društvom Triglav Re d.d. (kreditni rejting A), društvom Zavarovalnica Triglav d.d. (kreditni rejting A), ugovor o reosiguranju domaće autoodgovornosti, uključujući podlayer zelene karte sa Bosna Re (kreditni rejting BBB-) i ugovor o reosiguranju zelene karte koji je zaključio Biro zelene karte u ime svojih članica sa reosiguravačem Bosna Re a.d. Sarajevo. Pored toga, u 2023. godini Društvo je putem saosiguranja plasiralo 79 rizika, od čega 61 rizik profesionalne odgovornosti advokata u saosiguranju 50:50 sa Triglav osiguranje d.d. Sarajevo i 18 rizika Atos Banka a.d. Banja Luka u saosiguranju 30:70 takođe sa Triglav osiguranje d.d. Sarajevo.

Pravilnikom o uslovima i načinu saosiguranja i reosiguranja predviđena je obaveza Društva da prije preuzimanja rizika u osiguranju, odnosno prije potpisivanja ugovora o osiguranju (polise) prikupi neophodne elemente za ocjenu rizika. U slučaju da se radi o riziku sa maksimalno mogućom štetom koja prelazi maksimalni samopridržaj Društva, obaveza je da utvrdi visinu u samopridržaju i višak rizika koji se prenosi u saosiguranje i/ili reosiguranje. Za rizik osiguranja od autoodgovornosti propisana je najniža visina pokrića, uz mogućnost da se polisom osiguranja može ugovoriti veći iznos pokrića, u našoj zemlji po domaćim propisima, a u inostranstvu po propisima zemlje u kojoj se šteta (udes) dogodi. Kod ostalih vrsta osiguranja zavisi od sume osiguranja i drugih obilježja rizika koji su predmet procjene lica koja rade na poslovima osiguranja, procjeni i likvidaciji šteta, a po potrebi i drugih stručnih lica koja se mogu angažovati kao spoljni saradnici. Prilikom ugovaranja i zaključivanja ugovora o osiguranju, u zavisnosti od vrste rizika i visine sume osiguranja, odnosno osigurane sume, vrši se analiza preuzetih rizika i procjena maksimalno moguće štete po vrstama osiguranja i tarifama premija, procjena izloženosti osiguranim opasnostima, intenziteta moguće štete, klase opasnosti, klase zaštitnih mjera i drugih mjera zaštite i preventivnih mjera.

Radi bolje zaštite sopstvenog kapitala i portfolija i lakšeg pokrića šteta u slučaju nastanka većih rizika, Društvo je izvršilo reosiguranje određenih vrsta rizika u zemlji i rizika u inostranstvu po osnovu međunarodne zelene karte autoodgovornosti u skladu s Pravilnikom o uslovima i načinu saosiguranja i reosiguranja i poslovnom politikom Društva radi boljeg pokrića viškova rizika i većih rizika u okviru samopridržaja Društva.

Visina utvrđenog samopridržaja Društva u skladu je sa načelima aktuarske struke i struke osiguranja te je u skladu sa definisanim limitima samopridržaja u zaključenim ugovorima o reosiguranju. Reosiguranje i saosiguranje nepokrivenih viškova rizika Društvo je vršilo pod uslovima i na način predviđen Pravilnikom o uslovima i načinu saosiguranja i reosiguranja. Nepokriveni viškovi rizika iznad maksimalnog samopridržaja obezbjeđivani su zaključivanjem ugovora o reosiguranju.

Politika reosiguranja i saosiguranja je opravdana i dosljedno se sprovodi.

18. PODACI O KORIŠĆENJU FINANSIJSKIH INSTRUMENATA

	Vrsta (Oblik ulaganja)	Dozvoljeni %	Iskorišteni iznos za pokriće ZTR	Ostvareni %
1	Hartije od vrijednosti čiji je emitent ili garant BiH, Republika Srpska	bez ograničenja	8.832.752,89	51,95%
2	Obveznice i druge dužničke HOV koje je izdala jedinica lokalne samouprave u RS, odnosno BiH	do 35%, a po jednom emitentu do 10%	401.713,16	2,36%
3	Akcije kojima se trguje na slobodnom berzanskom tržištu u RS, odnosno BiH	do 10%, a po jednom emitentu do 5%	13.090,00	0,08%
4	Nekretnine i druga prava na nekretninama	do 40%, a u jednu nekretninu odnosno u više nekretnina koje su međusobno povezane tako da čine jednu cjelinu do 20%	984.342,10	5,79%
5	Oročeni depoziti kod banaka u RS, odnosno BiH	do 50%, a u jednu banku do 20%	1.805.000,00	10,62%
6	Udjeli i akcije investicionih fondova sa javnom ponudom koji imaju sjedište u RS, odnosno BiH	do 30%, a u jedan investicioni fond do 5%	499.335,85	2,94%
7	Sredstva na računima društva za osiguranje	do 10%, a u jednu banku do 5%	748.364,41	4,40%
8	Sredstva u rezervnom fondu i fondu za naknadu šteta Biroa zelene karte u BiH	do visine iznosa obračunatih rezervi za štete po zelenoj karti	171.630,29	1,01%
9	Prenosna premija koja pada na teret reosiguravača	do 10%, a preko 10% u skladu sa odlukom Agencije	1.478.168,20	8,69%
10	Rezerve za štete koje padaju na teret reosiguravača	U skladu sa odlukom Agencije	2.040.814,20	12,00%
11	Potraživanja za nedospjele premije neisteklih neživotnih osiguranja	do 5%	27.618,39	0,16%
Ukupno			17.002.829,49	100,00%

19. KORPORATIVNO UPRAVLJANJE

Društvo poštuje osnovna načela korporativnog upravljanja, koja se zasnivaju na transparentnosti poslovanja, jasno razrađenim procedurama za rad organa koji donose važne odluke, izbjegavanju sukoba interesa, efikasnom sistemu unutrašnje kontrole i efikasnom sistemu odgovornosti.

Akcionar Društva ima pravo na upravljanje Društvom učešćem i glasanjem na Skupštini akcionara, kao i pravo na pravovremeno i redovno dobijanje relevantnih informacija o akcionarskom društvu, uključujući i pravo pristupa pravnim aktima i drugim dokumentima i informacijama Društva.

Društvo obezbjeđuje pravovremeno objavljivanje i javnost svih materijalno značajnih informacija u vezi sa Društvom, uključujući finansijsku situaciju, poslovanje, vlasništvo i upravljanje Društvom.

Članovi uprave i odbora vrše svoje funkcije u najboljem interesu akcionarskog društva i u vođenju poslova postupaju s pažnjom dobrog privrednika, te poštuju obaveze povjerljivosti podataka.

Dužnosti, nadležnosti i ovlaštenja odbora i uprave su jasno definisani i razdvojeni.

20. SPISAK USLOVA I TARIFA

Pregled uslova po vrstama osiguranja	
1	OSIGURANJE NEZGODE
	Opšti uslovi za osiguranje osoba od posljedica nesretnog slučaja (nezgode)
	Posebni uslovi za osiguranje odgovornosti ugovarača osiguranja od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za porodično osiguranje od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za kolektivno osiguranje penzionera od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za kolektivno osiguranje osoba od posljedica nesretnog slučaja i smrti uslijed bolesti
	Dopunski uslovi za osiguranje osoba koje službeno putuju od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za osiguranje davatelja krvi od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za osiguranje članova planinarskih organizacija od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za dobrovoljno osiguranje putnika u javnom prevozu od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za osiguranje osoba od posljedica nesretnog slučaja koje se pri rekreaciji služe žičarama, vučnicama i uspinjačama
	Dopunski uslovi za osiguranje pretplatnika od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za osiguranje potrošača od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za kolektivno osiguranje komitenata banaka od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za osiguranje gostiju hotela i lječilišta te kupaca na javnim kupalištima od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za osiguranje turista i izletnika od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za osiguranje posjetitelja kulturnih, umjetničkih, sportskih i drugih priredbi te posjetitelja prirodnih i kulturnih znamenitosti od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za osiguranje osoba od posljedica nesretnog slučaja koje pri rekreaciji koriste iznajmljena rekreacijska sredstva
	Posebni uslovi za osiguranje učenika srednjih škola i studenata od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za osiguranje djece od posljedica nesretnog slučaja do okončanog osnovnog školovanja
	Dopunski uslovi za osiguranje studenata za vrijeme boravka u inostranstvu od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za osiguranje letačkog osoblja i putnika u vazдушnom prometu pri upravljanju i vožnji letjelicama i drugim vazдушnim plovilima od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za osiguranje osoba pri obavljanju sportskih aktivnosti od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za osiguranje osoba od posljedica nesretnog slučaja pri obavljanju dobrovoljne vatrogasne djelatnosti
	Dopunski uslovi za osiguranje članova lovačkih i ribolovnih organizacija od posljedica nesretnog slučaja
	Dopunski uslovi za osiguranje vozača, putnika i radnika pri upravljanju i vožnji motornim i drugim vozilima od posljedica nesretnog slučaja
	Uslovi za osiguranje putnika u javnom prevozu od posljedica nesretnog slučaja osim putnika u vazдушnom saobraćaju
	Uslovi za obavezno osiguranje putnika u javnom prevozu
	Opšti uslovi za osiguranje vozača za štetu zbog tjelesnih povreda (AO plus)
	Opšti uslovi za osiguranje korisnika kreditnih i platnih kartica fizičkih lica po dozvoljenom prekoračenju ili kreditnom limitu PG-dmin
	Dopunski uslovi za osiguranje korisnika kreditnih i platnih kartica fizičkih lica po dozvoljenom prekoračenju ili kreditnom limitu za slučaj smrti uslijed nezgode i invalidnosti uslijed nezgode preko 50%

	Dopunski uslovi za osiguranje korisnika kreditnih i platnih kartica po dozvoljenom prekoračenju ili kreditnom limitu fizičkih lica koji ostvaruju pravo na penziju po osnovu rešenja Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske
	Dopunski uslovi za osiguranje korisnika kreditnih i platnih kartica fizičkih lica po dozvoljenom prekoračenju ili kreditnom limitu u slučaju smrti usljed bolesti ili prirodne smrti
2	ZDRAVSTVENO OSIGURANJE
	Opšti uslovi za osiguranje putnika za vrijeme puta i boravka u inostranstvu
3	OSIGURANJE VOZILA KOJA SE KREĆU PO KOPNU, OSIM VOZILA KOJA SE KREĆU PO ŠINAMA
	Opšti uslovi za osiguranje automobilskog kaska
	Uslovi za kasko osiguranje uz AO polise - kasko sudar i kasko sudar plus
	Dopunski uslovi za osiguranje dodatne opreme, prtljaga, zbirke uzoraka trgovačke robe i drugih stvari u vozilima
	Dopunski uslovi za osiguranje strojeva od loma
5	OSIGURANJE VAZDUHOPLOVA
	Opšti uslovi za kasko osiguranje dronova
7	OSIGURANJE ROBE U PREVOZU
	Opšti uslovi za osiguranje robe u kopnenom prevozu
8	OSIGURANJE IMOVINE OD POŽARA I PRIRODNIH SILA
	Opšti uslovi za požarno osiguranje
	Posebni uslovi za požarno osiguranje zaliha na flotantnoj osnovi
	Posebni uslovi za požarno osiguranje na novu vrijednost
	Posebni uslovi za osiguranje građevinskih objekata i opreme na dogovorenu novu vrijednost
	Posebni uslovi za osiguranje građevinskih objekata i opreme na dogovorenu vrijednost
	Klauzula za osiguranje od opasnosti zemljotresa
9	OSIGURANJE OD OSTALIH ŠTETA NA IMOVINI
9	Opšti uslovi za osiguranje kuća i stanova
	Opšti uslovi za osiguranje mašina od loma
	Zbirka klauzula za osiguranje mašina od loma
	Opšti uslovi za osiguranje od opasnosti provalne krađe i razbojništva
	Klauzula za osiguranje novca za vrijeme prenosa ili prevoza
	Opšti uslovi za osiguranje stakla
	Uslovi za osiguranje stakla uz AO polise
	Uslovi za kombinovano osiguranje domaćinstva
	Posebni uslovi za osiguranje objekata u izgradnji
	Posebni uslovi za osiguranje objekata u montaži
	Opšti uslovi za osiguranje računara
	Zbirka klauzula za osiguranje računara
	Uslovi za osiguranje imovine elektroprivrednih preduzeća
10	OSIGURANJE OD ODGOVORNOSTI ZA MOTORNA VOZILA
	Uslovi za osiguranje vlasnika vozila od odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim licima
	Uslovi za osiguranje odgovornosti drumskog prevoznika za štete na robi primljenoj na prevoz
11	OSIGURANJE OD GRAĐANSKE ODGOVORNOSTI ZA VAZDUHOPLOVE
	Uslovi za osiguranje vlasnika vazduhoplova od odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim licima i putnicima

	Posebni uslovi za osiguranje odgovornosti vlasnika ili korisnika drona za štetu nanесenu trećim licima
12	OSIGURANJE OD ODGOVORNOSTI ZA PLOVILA (morska, jezerska, riječna i kanalska plovila)
	Uslovi za osiguranje vlasnika plovila na motorni pogon od odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim licima
13	OSIGURANJE OD OPŠTE GRAĐANSKE ODGOVORNOSTI
	Opšti uslovi za osiguranje odgovornosti
	Opšti uslovi za osiguranje proizvođačeve odgovornosti za proizvode
	Opšti uslovi za osiguranje od profesionalne odgovornosti
	Posebni uslovi za osiguranje profesionalne odgovornosti advokata
	Posebni uslovi za osiguranje profesionalne odgovornosti agencija za zaštitu ljudi i imovine
	Uslovi za osiguranje od odgovornosti ljekara
	Posebni uslovi za osiguranje profesionalne odgovornosti notara
	Opšti uslovi za osiguranje od odgovornosti Društva za posredovanje u osiguranju
	Posebni uslovi za osiguranje profesionalne odgovornosti posrednika za nekretnine
	Opšti uslovi za osiguranje projektantske odgovornosti
	Posebni uslovi za osiguranje profesionalne odgovornosti agencija za finansijske I računovodstvene usluge
	Posebni uslovi za osiguranje profesionalne odgovornosti stečajnog upravnika i likvidatora
	Posebni uslovi za osiguranje stalnih sudskih vještaka od profesionalne odgovornosti
	Opšti uslovi za osiguranje bicikala I drugih mikroprevoznih sredstava
14	OSIGURANJE KREDITA
	Opšti uslovi osiguranja od rizika nenaplate potraživanja
	Uslovi za osiguranje korisnika kredita
15	OSIGURANJE GARANCIJA
	Opšti uslovi za osiguranje garancija
	Posebni uslovi za osiguranje dobrog izvođenja preuzetih obaveza izvođača radova ili usluga
	Uslovi za osiguranje zaštite bonusa uz AO polise
16	OSIGURANJE OD RAZLIČITIH FINANSIJSKIH GUBITAKA
	Opšti uslovi za osiguranje prekida u radu zbog požara
17	OSIGURANJE TROŠKOVA PRAVNE ZAŠTITE
	Opšti uslovi za osiguranje pravne zaštite u vezi sa upotrebom motornog vozila
	Opšti uslovi za osiguranje pravne zaštite zbog upotrebe motornog vozila
18	OSIGURANJE POMOĆI
	Opšti uslovi za osiguranje automobilske asistencije
	Uslovi grupnog osiguranja korisnika Visa kartica Sberbanke
	Uslovi grupnog osiguranja korisnika kartica NLB banke
99	All risk osiguranje
	Opšti uslovi za osiguranje imovine i prekida rada od svih rizika - „All risks Osiguranje“
	Dodatni uslovi za osiguranje imovine i prekida rada od svih rizika - „All risks Osiguranje“ na novu vrijednost

